

LIETUVA KARTU SU JAV SIEKIA LAISVĖS IR TEISINGUMO

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda rugpjūčio 2 d., antradienį Lietuvos ir JAV diplomatinių santykių 100 metų jubiliejaus ir Sumnerio Welleso deklaracijos metinių minėjime pabrėžė, kad Lietuva sovietinės okupacijos metais jautė Jungtinių Valstijų paramą siekiant nepriklausomybės.

„Geriau nei kas kitas žinome laisvės kainą. Todėl negalime abejingai stebėti, kaip autoritariniai režimai ignoruoja tarptautinę teisę, vis dažniau laužo tarptautines sutartis ir demonstruoja atvirą panieką pamatinėms žmogaus teisėms bei laisvėms“, – sakė Prezidentas.

Šalies vadovas pabrėžė, kad Rusijos pradėtas karas prieš Ukrainą dar kartą primena, kaip svarbu netoleruoti bet kokių mėginimų kėsintis į suverenių valstybių nepriklausomybę, jų teritorinį vientisumą, ką dar 1940 m. numatė Sumnerio Welleso deklaracija.

„Tam, kad būtų sustabdytas militarizmo, revanšizmo ir agresijos plitimas tarptautinės bendruomenės kūne, Ukraina turi šį karą laimėti. O mes – jai padėti“, – sakė

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda Lietuvos ir JAV santykių 100-mečio ir Sumnerio Welleso deklaracijos paminėjime sveikina JAV ambasadorių Lietuvoje Robert S. Gilchrist.

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr.

Prezidentas.

Pasak šalies vadovo, Lietuva yra pasirengusi kartu su JAV siekti, kad pasaulyje būtų daugiau laisvės, teisingumo ir teisės viršenybės. Prezidentas

palinkėjo, kad laiko patikrinta dviejų šalių draugystė ir bendradarbiavimas toliau augtų ir stiprėtų.

1922 m. liepos 28 d. JAV oficialiai pripažino nepri-

klausomą Lietuvos valstybę, o 1940 m. liepos 23 d. laikinai JAV valstybės sekretoriaus pareigas ėjęs Benjaminas Sumneris Wellesas paskelbė deklaraciją, kuria JAV išreiškė

paramą Lietuvai, Latvijai ir Estijai bei nepripažino Sovietų Sąjungos įvykdytos jų okupacijos ir aneksijos.

Prezidento komunikacijos grupė, 2022 m. rugpjūčio 2 d.

LIETUVOS PREMJERĖ: UKRAINIEČIAI TĖSIA MŪSŲ PARTIZANŲ NEUŽBAIGTĄ KOVĄ

Rugpjūčio 6 d., šeštadienį Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė dalyvavo Ariogaloje vykusiame Lietuvos tremtinių, politinių kalinių ir Laisvės kovų dalyvių sąskrydyje „Su Lietuva širdy“. Savo kalboje premjerė pasidžiaugė besitęsiančia tradicija skirtingų kartų žmonėms kasmet susiburti Dubysos slėnyje ir išreikšti pagarbą Laisvės kovų dalyviams, aukojusiems save dėl nepriklausomos Lietuvos.

„Turėjome galimybę savu kailiu pažinti sovietinės imperijos klastą ir žiaurumą. Deja, tokios patirties neturėjusių valstybių lyderiai mūsų perspėjimų apie potencialią grėsmę nevertino rimtai. Mus vadino per daug dramatiškais, nors šiandien jau galime sakyti, kad buvome net per daug optimistiški. Net ir mums buvo sunku įsivaizduoti, kad sovietinė imperija nepranyks, kol nebus sutriuškinta mūsų lauke. Kad stebėsime visai šalia vykstantį brutalų karą ir niokojamus miestus, žūstančius ir kankinamus nekaltus jų žmones.

Sakėme, kad mums Pasau-

Ariogaloje vyko Lietuvos tremtinių, politinių kalinių ir Laisvės kovų dalyvių sąskrydis „Su Lietuva širdy“.

LRV

linis karas baigėsi tik tada, kai iš Lietuvos buvo išvestas paskutinis sovietų armijos karys. Tačiau, kaip pasirodė, imperija tik laišėsi žaizdas ir ruošėsi naujam agresyviui puolimui. Visi suprantame, kad jei ji nebus sustabdyta Ukrainoje, karas ateis ir į mūsų namus. Nuolat nešiodamiesi Lietuvą savo širdyje, turime nepamiršti, kad šioji laisvė nėra savaiminė duotybė. Privalome ją saugoti, puoselėti ir padėti kitiems kovoti už mūsų visų

laisvę ir pasaulį, kuriame vertinama žmogaus gyvybė, taika ir demokratija“, – renginyje sakė premjerė I. Šimonytė.

Pasak Vyriausybės vadovės, ukrainiečiai šiandien kovoja už save ir vertybes, svarbias visam Vakarų pasauliui, o kartu tęsia ir Lietuvos partizanų neužbaigtą kovą.

„Ji nebuvo užbaigta ir dėl to, kad jie liko vieni vieni. Todėl labai svarbu, kad ukrainiečiai nesijaustų palikti“, – sakė premjerė.

LRV

LATVIJA DEPORTUOS

Rusijos Valstybės Dūmos vadovas Viačeslavas Volodinas pareiškė, kad rudenį parlamentaram gali apsvarstyti galimybę suteikti Rusijos pilietybę rusams Baltijos šalyse, turintiems nepiliečio statusą.

Kaip praneša UNIAN, Latvijos užsienio reikalų ministras Edgaras Rinkevičius tviteryje papasakojo, kaip bus reaguojama į tokį žingsnį.

Pasak jo, žmonės, gavę Rusijos pasą supaprastinta tvarka, bus deportuojami iš Latvijos.

„Šiuo atveju naujai iškepti

Rusijos piliečiai negalės gauti leidimo gyventi šalyje ir turės palikti Latviją, todėl reikės įtraukti atitinkamus paaiškinimus į nacionalinius įstatymus“, – pažymėjo E. Rinkevičius.

Nepiliečio statusą turi gana daug Latvijos ir Estijos gyventojų, daugiausia – rusų kilmės. Jis buvo suteikiamas buvusiems SSRS piliečiams ir jų vaikams, gimusiems iki 1992 metų. Nepiliečių skaičius Latvijoje ir Estijoje laipsniškai mažėja vykstant natūralizacijos procesui.

ELTA

ESTIJOS PASIENIEČIAI UŽ AGRESIJOS PRIEŠ UKRAINĄ PATEISINIMĄ ATŠAUKĖ RUSIJOS PILIEČIUI VIZĄ

Estijos pasieniečiai atšaukė vyro, per Estijos sieną vykusio į Rusiją, vizą, nes jis per pokalbį su pareigūnais ėmė teisinti Maskvos agresiją prieš Ukrainą.

Rusijos pilietis, keliavęs atgal į Rusiją, rugpjūčio 11 d. vakare atvyko į Narvos sienos perėją. Ten dirbantys pareigūnai atliko įprastus patikrinimus ir nusprendė išsamiau pasikalbėti su šiuo

asmeniu.

Pokalbio metu greit paaiškėjo, kad vyras pateisina ir remia valstybę agresorę bei jos karą Ukrainoje, o jo paaiškinimai apie kelionę į Estiją buvo migloti.

Po nuodugnaus patikrinimo ir pokalbio su minimu asmeniu pasieniečiai nusprendė paskelbti jo turistinę vizą negaliojančia ir išsiųsti jį per sieną į Rusiją.

LRT

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda rugpjūčio 10 d. pasirašė dekretą, kuriuo išbraukė ledo čiuožėjų porą **Margaritą Drobiazko** ir **Povilą Vanagą** iš apdovanotųjų Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu sąrašo, pažeminus apdovanojimo vardą. Šalies vadovas atskiru dekretu, pažeminus apdovanojimo vardą, iš apdovanotųjų Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi sąrašo išbraukė buvusį KGB darbuotoją, diplomata **Vladimirą Jakuniną**. M. Drobiazko ir P. Vanagai Lietuvos valstybės apdovanojimui įteikti 2000, V. Jakuninui – 2002 metais.

Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcijos nariai, reaguodami į Povilo Vanago ir Margaritos Drobiazko priimtą sprendimą pasirodyti Sočyje, registravo Pilietybės įstatymo pakeitimus, kuriais asmuo, palaikydamas valstybę, keliančią grėsmę Lietuvos saugumui, gali netekti pilietybės. Toks pilietybės netekimo pagrindas būtų taikomas tik asmenims, įgijusiems pilietybę išimties tvarka.

Siekdama gerinti bei plėsti Lietuvos kariuomenės infrastruktūrą, Krašto apsaugos ministerija įgyvendina ypatingos svarbos projektus – statys Lietuvoje tris naujus karinius miestelius. Jau gautas statybų leidimas kariniam miesteliui Šilalės rajone, o artimiausiu metu statybos prasidės ir Vilniaus rajone bei Šiauliuose.

Spalio 18 d. bus minimas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininko, valstybės ir visuomenės veikėjo **Vytauto Landsbergio 90-metis**. Siekiant įprasminti šią neeilinę asmenybės sukaktį Seimo skaitykla rengia ekslibrisų konkursą ir kviečia Lietuvos dailininkus jame dalyvauti. Pirmosios Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo tarybos pirmininko (vėliau – Sąjūdžio Garbės pirmininko) svarbiausias gyvenimo nuopelnas Lietuvai – 1990 m. kovo 11 d. paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo Aktas. Ekslibrisų konkurso nuostatai skelbiami Seimo skaityklos interneto puslapyje.

Seimas priėmė Administracinių nusižengimų kodekso pataisą, kuriomis įtvirtino administracinę atsakomybę už atsiskaitymų grynaisiais pažeidimus. Seimas birželio mėn. priėmė Atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymą, kuriuo nutarė nuo šių metų lapkričio 1 d. tiek įmonėms, tiek gyventojams uždrausti atsiskaityti grynųjų pinigų sumomis, viršijančiomis 5 tūkst. eurų. Kartu įtvirtinamos išimties, kurioms bus taikomi papildomi reikalavimai, bei atvejai, kada šis draudimas nebus taikomas.

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės vadovaujama Fizinio barjero prie sienos su Baltarusija projekto priežiūros komisijai bendrovės „EPSO-G“ atstovai liepos 7 d. pristatė projekto eigą. Projekto vykdytojams pasienyje liko nutiesti 5 kilometrus koncertinos ir maždaug 85 kilometrus tvoros užtvairo. Visas maždaug 540 kilometrų ilgio užtvairas bus įrengtas iki rugsėjo pradžios. Bendras Lietuvos sienos su Baltarusija ilgis yra 679 kilometrai. Daugiau nei 100 kilometrų valstybės siena eina upių ir ežerų krantais, kur fizinis barjero įrengimas nenumatytas.

Aukščiausias vietas pasaulio ir Europos čempionatuose iškovojo sportininkai su negalia ir jų treneriai bus apdovanojami tokio pat dydžio valstybės premijomis kaip ir sportininkai, neturintys negalios. Vyriausybė birželio 29 d. pritarė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos siūlytiems valstybės premijų už pasiektus aukšto meistriškumo sporto laimėjimus sportininkams ir jų treneriams dydžių nustatymo ir skyrimo tvarkos pakeitimams.

Pasibaigus priėmimui į aukštąsias mokyklas, paaiškėjo – šiemet už mokslą mokės daugiau studentų. Universitetai sako, kad kalti ir prasti matematikos egzamino rezultatai. Mokslai brangsta, bet studentų šiemet – daugiau. Kasmet paskolas pasima nuo 6 iki 7 tūkstančių studentų. Paskolą gražinti jie turi per 15 metų. Šiemet studijos pabrango apie 2,5 procento. Norintiems studijuoti veterinariją arba odontologiją teks mokėti virš 7800 eurų per metus. Brangiausias – pilotų rengimo studijos, kurios kainuoja apie 15 tūkstančių eurų. Mažiausia – socialinių mokslų studijų kaina – apie 2 tūkstančius eurų. Kainą lemia įranga, reikalinga studijoms vykdyti bei tai, kokio dydžio grupei galima tas studijas dėstyti. Kuo mažesnė grupė ir kuo brangesnė įranga, tuo kaina didesnė.

Rugpjūčio 12 d. Kenos geležinkelio poste muitinės pareigūnai sulaikė 122 dėžes cigarečių kontrabandos, jų vertė siekia 102 tūkst. eurų. Pareigūnams patikrinus šešis vagonus dviejuose iš jų rastos cigarečių dėžės, užkastos po kalkakmenio kroviniu. Pasak muitinės, iš viso rasta 61 tūkst. pakelių baltarusiškų rūkalų „Fest“ ir „Minsk Capital QS“. Muitinės kriminalinės tarnybos Vilniaus skyriuje pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl cigarečių kontrabandos, jam vadovauja Vilniaus apygardos prokuratūra.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV RATIFIKAVO SUOMIJOS IR ŠVEDIJOS NARYSTĘ NATO

Iš kairės: Suomijos prezidentas Sauli Niinistö, JAV prezidentas Joe Biden ir Švedijos ministrė pirmininkė Magdalena Andersson Vašingtone. AP

JAV Senatas rugpjūčio 3 d. ratifikavo Švedijos ir Suomijos priėmimo į NATO dokumentus, tvirtai paremdamas transatlantinio aljanso plėtrą Rusijos invazijos į Ukrainą akivaizdoje.

Už dviejų Šiaurės šalių narystę balsavo 95, prieš buvo 1 Senato narys. Jungtinės Valstijos yra 23-ioji iš 30 NATO šalių, oficialiai ratifikavusių šiuos dokumentus, anksčiau trečiadienį tai padarė Italija, o antradienį – Prancūzija. Vienintelis priešininkas buvo respublikonas Joshas Hawley, teigęs, kad JAV turi sutelkti dėmesį į savo tėvynės gynybą, taip pat į Kinijos, o ne Europos iššūkį. Vienas senatorius,

respublikonas Randas Paulas, susilaikė.

Senato vadovas Chuckas Schumeris sakė, kad šis balsavimas parodė Vakarų vienybę Maskvos vasario 24 dieną pradėto karo prieš Ukrainą akivaizdoje. „Tai taip pat svarbus signalas Rusijai: jie negali įbauginti Amerikos ar Europos“, – sakė Ch. Schumeris. „Putinas bandė panaudoti savo karą Ukrainoje, kad suskaldytų Vakarų. Vietoj to, šiandieninis balsavimas rodo, jog mūsų Aljansas yra stipresnis nei bet kada anksčiau“, – sakė jis.

Visos 30 Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos narių turi patvirtinti Suomijos ir Švedijos, oficialiai neprisijun-

gusių, bet seniai bendradarbiaujančių su Aljansu, stojimo dokumentus. Juos ratifikuoti dar turi NATO narės Čekija, Graikija, Vengrija, Portugalija, Slovakija, Ispanija ir Turkija. Tačiau iš tikrųjų tik Turkija metė iššūkį, pareikalavusi iš Suomijos ir Švedijos tam tikrų nuolaidų mainais į pritarimą jų narystei. Ankara pareikalavo, kad abi šalys išduotų dešimtis vyriausybės oponentų, kuriuos ji vadina „teroristais“. Liepos 21 d. Turkija pareiškė, kad specialus komitetas rugpjūtį susitiks su Suomijos ir Švedijos pareigūnais ir įvertins, ar jos vykdo iškeltas sąlygas.

ELTA

JAV GYNYBOS SEKRETORIUS ŽADA BALTIJOS ŠALIMS KARINĮ MOKYMĄ IR PARAMĄ

Jungtinės Valstijos rengs daugiau karinių pratybų su Baltijos valstybėmis ir sieks stiprinti pajėgų rengimą, rugpjūčio 10 d., trečiadienį sakė JAV gynybos sekretorius Lloydas Ostinas

Pentagono vadovo teigimu, JAV prireikus galėtų atsiųsti daugiau karių iš Amerikos šio regiono gynybai pastiprinti dėl bet kokių galimų grėsmių iš Rusijos.

Su Latvijos gynybos ministru Arčiu Pabriku surengtoje spaudos konferencijoje L. Austinas sakė, kad pagal planus nuolat rotuoti karių į Baltijos valstybes tikriausiai bus siunčiami kariai iš JAV brigadų Rumunijoje ir kitose Europos dalyse, tačiau „taip pat galime atsiųsti karių iš Jungtinių Valstijų“.

L. Austinas yra pirmasis per beveik tris dešimtmečius Latvijoje apsilankęs JAV gynybos sekretorius. Jo vizitas akcentuoja didėjančią Rusijos pašonėje esančių Baltijos šalių svarbą. Rusijai užpuolus Ukrainą šios šalys nerimauja, kad gali tapti kitomis Maskvos agresijos aukomis. Pentagonas nurodė, kad praėjusį kartą JAV

gynybos sekretorius Latvijoje lankėsi 1995-aisiais – tai buvo Williamas Perry.

A. Pabrikas reporteriams sakė, kad svarbiausi jo prioritetai yra gauti daugiau JAV karinių instruktorių ir konsultantų. Anot jo, kad galėtų ginti savo šalį, latvių kariams reikia kasdienio „rimto mokymosi“, be to, Latvijai reikia papildomos JAV finansinės paramos naujai karinei įrangai pirkti ir oro bei pakrančių gynybai stiprinti.

Per dvi dienas trukusius susitikimus L. Austinas ne kartą pakartojo, kad Amerika įsipareigojusi padėti regionui gintis. Antradienį jis susitiko su JAV kariais, įskaitant sąjungininkų pajėgas instruktuojančios Saugumo pajėgų pagalbos brigados (SFAB) narius. Jis sakė, kad numato tolesnį SFAB darbą Baltijos šalyse.

L. Austino vizitas surengtas Rusijos karui Ukrainoje tęsiantis šeštą mėnesį, Maskvos pajėgoms toliau darant lėtą pažangą, bet taip pat susiduriant su dažnėjančiomis ukrainiečių pajėgų kontratakais Rusijos okupuotose Pietų Ukrainos dalyse. Ukraina taip

pat stengiasi sulaikyti Kremliaus pajėgas rytiniame Donbaso regione.

Padėtį Ukrainoje galėtų eskaluoti rugpjūčio 9 d., antradienį nugriaudėję galingi sprogimai vienoje rusų oro pajėgų bazėje aneksuotame Kryme. Rusijos gynybos ministerija paneigė, kad Sakų bazė prie Juodosios jūros buvo apšaudyta, ir tvirtino, kad ten sprogo aviacijos sprogmenys. Tačiau ukrainietiškuose socialiniuose tinkluose intensyviai spėliojama, kad į bazę galėjo pataikyti ukrainiečių paleistos ilgo nuotolio raketos.

Per susitikimus su Latvijos vadovais, tarp jų prezidentu Egilu Levitu, L. Austinas pažadėjo tvirtą Amerikos įsipareigojimą palaikyti Baltijos šalių regioną bet kokios Rusijos agresijos akivaizdoje.

„Stiprinsime savo rotacinį dislokavimą regione ir intensyviau treniruosisimės su savo sąjungininkėmis Baltijos [šalimis], kad pasiūstume dar aiškesnę žinią, jog esame pasiruošę kautis šiame regione“, – sakė L. Austinas prasidedant jo susitikimui su Latvijos premjeru Arturu Krišjanu Kariniu. LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

1960 Town Dr., Naperville, IL 60565-2029

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prerumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

RYTŲ FRONTE NIEKO NAUJO. ARGI?

Rusijai būtų naudinga įšaldyti karą su Ukraina, deja, tai padaryti jai sunkiai sekasi – situacijos, kokia buvo 2014-2022 m., nebepakartosi. Reikalas tas, kad įsivėlusį į netiesioginį karą su Vakarais, Rusija neturi šansų jį laimėti Ukrainos karo laukuose – per didelis vakariečių techninis pranašumas, nenugalimas ukrainiečių ryžtas gintis, galų gale, įvestos tarptautinės sankcijos tarsi lėtinė liga pamažu graužia Rusijos ekonomiką, kol galiausiai net įšaldytam konfliktui gali nebeužtekti pajėgumų. Na, o praradus energetinio šantažo galimybes išvis nieko gero nenusimato. Net partneris per prievartą – Vokietija – ima slysti iš rankų: pasirodo, vokiečiai sėkmingai pildo savo požemines gamtinių dujų saugyklas ir, kaip teigia vokiečių mokslininkai, žiemą galėtų išsiversti išvis be „Gazprom“ dujų (dujas vokiečiai perka tarptautinėje rinkoje ir importuoja per Nyderlandų ir Belgijos SGD terminalus), kurių tiekimą rusai dabar sumažino iki 20 proc., prisidengdami neva dujotiekio remontu. Iš visko sprendžiant, vokiečiai jau „atsikando“ pigių rusų dujų ir ryžtingai siekia energetinės nepriklausomybės nuo „Gazprom“). (Beje, socialiniuose tinkluose teko skaityti, kad rusai priversti tiesiog atvira liepsna deginti išgaunamas dujas, nes neturi kur jų dėti.)

Taigi akivaizdu, kad Kremliaus budeliai suprato, jog laikas eina jų nenaudai. Tad nereikėtų stebėtis, kad staiga V. Putinas išlindo iš bunkerio ir pradėjo susitikimus su Irano, Turkijos ir t. t. vadovais. Viena vertus, apmaudu, kad NATO šalies vadovas R. T. Erdoganas spaudžia ranką V. Putinui, kita vertus... net pats V. Putinas nesitiki jokio geranoriškumo iš tokio „kolegos“, kaip Turkijos prezidentas. Gal iš Irano Kremliaus valdovui ir pavyks gauti bepiločių orlaivių, bet iš Turkijos tikėtis bairaktarų galima tik per ukrainiečių atakas...

Įjungtos ir tarptautinės organizacijos, kuriose, galima neabejoti, rusų įtakos agentai dirba išsijuose. Paskutinis pavyzdys - „Amnesty International“, kuri savo ataskaitoje teigė, kad Ukrainos kariai kelia pavojų civiliams gyventojams, dislokuodami ginkluotę gyvenamuosiuose rajonuose, kuriuos šie gina nuo okupantų. Kaip rašo Lietuvos krašto apsaugos ministras A. Anušauskas, „Toks aukos prilyginimas agresoriui yra ne pirmas kartas šios organizacijos istorijoje ir kartu tarptautinės teisės ignoravimas. Šis bandymas netiesiogiai pateisinti terorą ir genocidą vykdančios Rusijos veiksmus ilgam paženklino šią organizaciją Rytų Europos šalių (kol kas tik čia) akyse.“ Nepamirškime, kad šita organizacija užsipuolė Lietuvą pernai, kai per sieną su Baltarusija ėmė plūsti A. Lukašenkos „dovanėlė“ – pabėgėliai iš Sirijos, Afganistano, Afrikos šalių.

Pažvelgus į socialiniuose tinkluose ryškėjančią tendenciją, galima padaryti nedžiuginančią išvadą – Rusija, negalėdama įveikti Ukrainos ginklu, pradėjo eskaluoti joje politinę nesantaiką, siekiama sukelti kuo didesnę įtampą tarp buvusio Ukrainos prezidento P. Porošenkos ir dabartinio V. Zelenskio šalininkų. Sunku patikėti, bet ir Lietuvoje atsirado tokių, kurie koneveikia V. Zelenskį, kaltindami jį būtomis ir nebūtomis nuodėmėmis ir priešpastatydami jam buvusį prezidentą P. Porošenką. Ir tai vyksta Ukrainoje liepsnojant karui! Čia

KADA DEMOKRATINĖS ŠALYS ATSIKRATYS KREMLIAUS ČIUPTUVŲ?

Kas būtų, jei teisme sprendžiant prievartavimo bylą, būtų iškelti argumentai, jog būtų irgi kalta, nes gindamasi apdraskė prievartautoją ir taip pažeidė jo teisę į sveiką kūną? Juk visi suprantame, kad draskyti kitą žmogų negalima. O štai kitas hipotetinis atvejis: nusikaltėlių įkalinta auka pabėga ir paprašo pagalbos pirmame pasitaikiusiame name. Ją žmonės priima ir laukia, kol atvažiuos policija. Bet juk tokiais veiksmais auka galėjo sukelti pavojų tiems niekuo nekaltiems žmonėms, nes nusikaltėliai galėjo sekti auką ir įsiveržti į tą namą, o tuomet pasekmės būtų neprognozuojamos.

Jau žinau, ką pasakysite: taip nebūna. Tačiau „Amnesty International“ pateikė ataskaitą, pagrįsta būtent tokia logika. Omenyje turiu jos skandalingą dokumentą, kuriame teigiama, jog Ukrainos pajėgos, veikdamos apgyvendintose teritorijose, sukėlė pavojų civiliams. Lyg ne Rusija būtų įsiveržusi į Ukrainą, lyg ne jos raketos ir sviediniai žudytų ukrainiečius. Auka kalta, kad ginasi.

O šios organizacijos vadovė Agnes Callamard paragino ukrainiečius kuo greičiau tokią praktiką nutraukti. Ką tai

reikia? Ogi tai, kad tikriausiai jie turėtų išvažiuoti į laukus ir laukti, kol juos nužudys rusų artilerijos sviediniai. Tokiu atveju labai džiaugtųsi Rusijos generolai.

Ši ataskaita sulaukė teisingos kritikos. Kodėl šiai organizacijai neatėjo į galvą mintis, jog labiausiai civilių saugumu yra suinteresuoti ukrainiečių kariai. Juk jie aukoja savo gyvybes ne dėl kažko, o dėl Ukrainos žmonių. Ukrainiečių kariai žūsta tam, kad rusų kariai negalėtų skersti civilių gyventojų, kaip tai padarė Buchoje, Irpenėje, Mariupolyje ir daugelyje kitų vietų.

„Amnesty International“ ekspertai kažkodėl nevažiuoja į Rusijos okupuotas teritorijas ir nenustato, kur rusų kareiviai stato savo patrankas, kur įrengia šaudmenų sandėlius, nenustato, kaip jie elgiasi su civiliais.

Tiesa, matydama tokią didelę kritiką, „Amnesty International“ išplatino atsiprašymą, kuriame apgailestavo, kad ši ataskaita sukėlė „sielvartą ir pyktį“, tačiau neatsisakė savo kritikos. Jei liekama prie savo teiginių, tai kam tada atsiprašyti?

Ir kaip čia neprisiminsi „Amnesty International“ ataskaitos dėl Lietuvos elgesio

su neteisėtai sieną kirtusiais asmenimis? Joje nebuvo atkreiptas dėmesys į tai, kad Kremlius su Minsku organizavo šią krizę. Agresorius ir vėl buvo paslėptas.

Galime tik svarstyti, kodėl taip yra? Pasiklydimas biurokratiškose procedūrose, siauras teisinis požiūris? O gal tokios ataskaitos atsiranda su tam tikra pagalba iš Maskvos?

Tokios negeros nuojautos neapleidžia žinant, kad per 30 metų Rusija Vakarų pasaulį apraizgė savo įvairiausiais agentais. Tai rodo jau išaiškinti atvejai. Tačiau žymiai rimtesnis klausimas: o kiek yra neišaiškintų. Juk Kremliaus taikiniai – tai ne tik nacionalinės vyriausybės, bet taip pat ir įvairios tarptautinės organizacijos.

Vakarų politiniai vadovai daug kalba, kad demokratinis pasaulis turi laimėti, o V. Putino režimas žlugti. Už tai kovoja ukrainiečiai. Kovoja ir žūsta. Tačiau Vakarai ne tik turi tiekti ginklus Ukrainai, griežtinti ekonomines sankcijas Rusijai, bet ir pasižiūrėti į save, savo organizacijas bei apsivalyti nuo Rusijos įtakos. Tik tokiu atveju galima tikėtis, kad demokratijos išliks.

Virginijus Savukynas, apžvalgininkas, LRT.lt

JAV KALTINA INDIJĄ

Jungtinės Valstijos išsakė Indijai susirūpinimą dėl to, kad šia šalimi pasinaudota eksportuojant naftos produktus pagamintus iš rusiškos naftos žaliavos, kurios kilmė buvo nuslėpta ir taip apeitos JAV sankcijos, praneša „Reuters“.

Indijos rezervų banko pirmininko pavaduotojas Michaelis Patra sako, kad JAV Iždo departamentas informavo Indiją apie tai, kad Rusijos tanklaivis atviroje jūroje perpumpavo naftą Indijos laivui, o pastarasis krovinį atplukdė į Gudžaratą, kur nafta buvo perdirbta ir perparduota.

JAV įvedė sankcijas Maskvai po to, kai Rusija vasario mėnesį įsiveržė į Ukrainą. Sankcijos draudžia į JAV importuoti rusiškos kilmės energetikos produktus, įskaitant naftos žaliavą, perdirbtą naftą, distiliatus, anglį ir dujas.

Perdirbta nafta buvo per-

krauta į tą patį laivą ir jis išplaukė nenurodęs galutinio kelionės tikslo, kuris paaiškėjo tik vėliau ir laivas nuplaukė į Niujorką. Apie tai M. Patra sakė renginyje skirtame paminėti Indijos 75-ąsias nepriklausomybės metines.

JAV ambasada Naujajame Delyje šios informacijos iš karto nepakomentavo.

Indijos bankininko teiginiai buvo pirmoji oficiali šalies užuomina apie JAV išreikštą susirūpinimą dėl sankcijų. Anksčiau Indija prieš sankcijų prieš Rusiją neprisidėjo ir Rusijos karo prieš Ukrainą nepasmerkė.

M. Patra taip pat minėjo buvęs informuotas, kad rusiškos naftos produktai buvo perdirbti į distiliatą, kuris naudojamas gaminant vienkartinius plastiko produktus. Jis neįvardino nei laivo pavadinimo, nei įmonės perdirbusios naftą.

Indija – trečia pagal dydį naftos importuotoja ir vartoja pasaulyje – praeityje retai pirkdavo rusišką naftą. Tačiau Rusijai įsiveržus į Ukrainą daugelis Vakarų valstybių nusisuko nuo rusiškos naftos, o ją, parduodamą su didelėmis nuolaidomis, ėmė supirkinėti Indijos perdirbėjai. *ELTA*

TAIVANAS PASMERKĖ KINIJOS SANKCIJAS

Rugpjūčio 13 d. Taivanas pasmerkė Kinijos sankcijas prieš Lietuvos susisieki- mo viceministrę Agnę Vaičiukevičiūtę, kurios buvo paskelbtos po jos vizito Taipėjuje. Taivanas teigia, kad tokios bauginimo priemonės yra nepagrįstos, informuoja naujienų agentūra *dpa*.

Pekinas pareiškė, kad viceministrė pažeidė Kinijos suverenitetą ir teritorinį vientisumą.

Nors Taivanas turi nepriklausomą valdžią nuo 1949 m., tačiau Kinija reiškia pretenzijas ir demokratinę salą laiko savo teritorijos dalimi.

Didžiojo septyneto valstybės paragino Kiniją vienašališkai nekeisti *status quo* regione ir patvirtino savo įsipareigojimą palaikyti taiką ir stabilumą Taivano sąsiauryje.

ELTA

jau net kvailiui aišku, kam naudinga eskaluoti tokią politinę priešpriešą. Deja, turime „politikierių“, nesuvokiančių, kad jie žaidžia Kremliui naudingą žaidimą. „Išdavikas“, „komikas“ ir t. t. – skamba epitetai kovojančios Ukrainos Prezidentui. Kažkur girdėta, tiesa? Ogi „kupriukas“, „muzikantas“... Pamenate? Taigi kad! Ukrainiečiai patys išsiaiškina, kam atiduoti politines simpatijas, kai ateis taikos metas ir bus galima išsirinkti naują prezidentą, o kol kas Ukrainoje vyksta karas.

Kęstutis Šilkūnas

NUSIPELNIUSIEMS LIETUVAI – VALSTYBĖS APDOVANOJIMAI IŠ PREZIDENTO RANKŲ

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda Liepos 6-osios – Valstybės (Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo) ir Tautiškos giesmės dienos proga už nuopelnus Lietuvai ir už jos vardo garsinimą pasaulyje valstybės ordinais ir medaliais apdovanojo Lietuvos ir užsienio valstybių piliečius.

„Šiandien mes atsidėkojame tiems, kurie savo nenuilstamu darbu svarbiose visuomenės gyvenimo srityse nusipelnė mūsų dėmesio ir didžiausios pagarbos. Kiekvieno iš Jūsų pavyzdys ir gyvenimo istorija mums yra ir neįkainojama pamoka, ir įkvėpimo šaltinis. Geriau nei bet kas kitas žinote, kiek daug gėrio ir šviesos gali atnešti tiek nauja gera idėja, tiek ir pasiaukojamas kasdienis darbas. Kaip svarbu burti bendraminčius, pelnyti jų pasitikėjimą ir bendromis jėgomis siekti išsikeltų tikslų. Iš Jūsų pastangų, kaip iš gražiausios mozaikos detalių, galiausiai susideda tai, ką gražiausio ir tauriausio turime savo šalyje. Savo žiniomis, patirtimi, moraline laikysena Jūs puošiame ir praturtinate bendrus mūsų namus“, – ceremonijos metu kalbėjo Prezidentas.

Pasak šalies vadovo, daugelis apdovanotųjų ryžtingai ir drąsiai peržengia valstybių sienas, padėdami megzti tvarius tarptautinius taikos, draugystės ir kultūrinių mainų ryšius.

Atskirai Prezidentas paminėjo Vyčio kryžiaus ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi po mirties apdovanotą kino režisierių ir kultūros antropologą, iškilų Lietuvos dokumentinio kino kūrėją Mantą Kvedaravičių. „Ir net didžiausios tragedijos, skaudžiausios netektys, per anksti nutrūkę

gyvenimai negali nubraukti to, kas jau buvo pasiekta. Ir nors šiandien su mumis nėra didvyrio mirtimi Ukrainoje kritusio Manto Kvedaravičiaus, jo aistra liudyti tiesą ir siekti teisingumo, tikiu, su mumis liks amžinai“, – sakė šalies vadovas. Mantui Kvedaravičiui skirtą apdovanojimą atsiėmė jo tėvai.

Prezidento dekretu ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro didžiuoju kryžiumi apdovanotas Ukrainos užsienio reikalų ministras Dmytro Kuleba, reikšmingai prisidėjęs stiprinant dvišalius Lietuvos Respublikos ir Ukrainos santykius bei diplomatinėmis priemonėmis telkiant tarptautinę paramą karą išgyvenančiai Ukrainai.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžius įteiktas Lietuvos mokslų akademijos narui emeritui, profesorui, habilituotam daktarui, inovatyvių pramonės, kompiuterijos, mikroelektronikos, gynybos mechanizmų ir įrenginių kūrėjui Algimantui Fedaravičiui, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Onkologijos ir hematologijos klinikos bei Onkologijos instituto vadovei, profesorei, reikšmingai prisidėjusiai prie onkologinių ligų diagnostikos ir gydymo Lietuvoje Elonai Juozaitytei, Lazerinės technologijos centro direktoriui, gydomųjų lazerinių prietaisų pradininkui, reikšmingai prisidėjusiam prie lazerinės medicinos plėtros Lietuvoje Rimantui Mykolui Kanapėnui.

Ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi apdovanoti Varmijos Mozūrų vaivadijos maršalka, aktyvus

Lietuvos istorinio ir kultūrinio paveldo Lenkijoje puoselėtojas, ilgametis aktyvus Griunvaldo (Žalgirio) mūšio muziejaus kultūrinės ir šviečiamosios veiklos rėmėjas Gustavas Marekas Brzezinas (Lenkijos Respublika), Lietuvai pagražinti draugijos Garbės pirmininkas, ilgametis miškininkystės puoselėtojas Juozas Dingelis, Griunvaldo (Žalgirio) mūšio muziejaus direktorius, Lietuvos istorinio ir kultūrinio paveldo Lenkijoje puoselėtojas Szymonas Tadeusz Drejus (Lenkijos Respublika), Kanados Toronto Jorko universiteto UNESCO katedros vadovas, reikšmingai prisidėjęs išsaugant ir Kanados lietuvių muziejui neatlygintinai perduodant unikalius Lietuvos diplomatinės istorijos dokumentus Charles'as Hopkinsas (Kanada), Lietuvos keliautojų sąjungos prezidentas, žygeivis, įvairių sporto šakų čempionatų pradininkas ir organizatorius Algimantas Eugenijus Jucevičius, Regionų krepšinio lygos Garbės prezidentas, krepšinio teisėjas, komisaras, treneris, reikšmingai prisidėjęs prie krepšinio plėtros Lietuvoje Aleksas Makulavičius, Lietuvos krepšinio lygos prezidentas ir valdybos pirmininkas, ilgametis Lietuvos krepšinio rėmėjas ir mecenatas Remigijus Milašius, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Klaipėdos fakulteto profesorius, režisierius, išskirtiniais spektakliais praturtinęs Lietuvos kultūrą ir meną, Bernardas Gytis Padeigimas, inžinierė, visuomenininkė, reikšmingai prisidėjusi prie Lietuvos laisvės kovų istorinės tiesos atkūrimo, sklaidos, istorijos įvykių ir asmenybių atminimo įprasminimo Aukšutė Ramanauskaitė-Skokauskienė, Frankfurto prie Maino

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda Valstybės dienos proga įteikė valstybės apdovanojimus. Apdovanojo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi: Vytautą Aleksandrą Markevičių – inžinierių konstruktorių, visuomenės veikėją, istorinio ir literatūrinio paveldo saugotoją, Kaišiadorių krašto garsintoją. Nuotraukoje: apdovanojimo metu dalyvavo ir V. A. Markevičiaus vaikaitė Jogailė Markevičiūtė. Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotrauka / Robertas Dačkus

Volgango Gėtės universiteto profesorius emeritas, Vilniaus universiteto Garbės daktaras, aktyvus Vilniaus universiteto Teisės fakulteto mokslinio potencialo stiprinimo, akademinio tarptautinių ryšių ir nepriklausomos Lietuvos stiprios teisinės sistemos kūrimo puoselėtojas Christianas Michaelis Winteris (Vokietijos Federacinė Respublika).

Per iškilmingą ceremoniją Prezidento rūmų Baltojoje salėje apdovanoti mokslo ir švietimo, kultūros atstovai, Lietuvai nusipelnę verslo ir nevyriausybių organizacijų

atstovai, visuomeninių ir pilietiško iniciatyvų puoselėtojai, sportininkai, valstybės pareigūnai.

Valstybės apdovanojimai – tai Respublikos Prezidento dekretu skiriami ordinai, medaliai ir kiti pasižymėjimo ženklai, įteikiami Vasario 16-ąją ir Liepos 6-ąją. Iš viso šią dieną Prezidento dekretu apdovanoti 60 asmenų, Prezidentas taip pat šiandien įteikė apdovanojimus keletui svečių, kuriems jie buvo paskirti ankstesniais dekretais.

Prezidento komunikacijos grupė, 2022 m. liepos 06 d.

PREZIDENTAS JAV LIETUVIAMS: PUOSELĖKIME LIETUVYBĘ IR PERDUOKIME JĄ IŠ KARTOS Į KARTĄ

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda dalyvavo XVI Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventėje. Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotrauka / Robertas Dačkus

Filadelfijoje viešėdamas Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda pasveikino XVI Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventės dalyvius ir susitiko su JAV, taip pat ir Kanados lietuvių bendruomenės nariais.

Kreipdamasis į renginio dalyvius, Prezidentas akcentavo, kad Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventė yra visų lietuvių šventė, taikus ir džiaugsmingas triumfas tautos, kuri, net ir pasklidusi po visą platųjį pasaulį, išlaiko nesutraukomus bendros istorijos, kalbos ir papročių saitus.

Šalies vadovas pabrėžė, kad lietuviškos tapatybės išsaugojimas yra neatskiriamas nuo tautinės kultūros puoselėjimo ir saviraiškos.

„Per amžius daina ir šokis sudarė tvirtą lietuviybės pa-

matą – neabejoju, kad taip bus ir ateityje. Šiandien dalyvių gausoje matydamas jaunus veidus, įsitikinu, kad Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimas seka tėvų ir senelių pėdomis“, – sakė Prezidentas.

Šalies vadovas akcentavo, kad yra itin svarbu tęsti gyvąją tradiciją, puoselėti lietuviybę ir ją perduoti iš kartos į kartą.

Vizito metu Prezidentas įteikė valstybės apdovanojimą Victorui Alfonsui Nakui. V. Nakas apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi už ilgametę aktyvią visuomeninę veiklą JAV lietuvių bendruomenėje, už Lietuvos laisvės siekių plėtrą tarp JAV politikų ir žiniasklaidoje, lietuviškų tradicijų ugdymą ir rėmimą.

Prezidento komunikacijos grupė, 2022 m. liepos 04 d.

PASAULIS IR LIETUVA

Estijai uždraudus į šalį atvykti Šengeno vizas gavusiems rusams, Lietuva teigia vertinanti tokį kaimynės sprendimą, tačiau pabrėžia, kad ribojimai veikia efektyviau, jei jie taikomi Europos Sąjungos (ES) lygiu.

Rugpjūčio 12 dieną Lietuvos užsienio reikalų ministerija išsiuntė oficialią notą Baltarusijos ambasada Lietuvoje, išreikšdama protestą dėl Baltarusijos institucijų veiksmų, nukreiptų į Lietuvos valstybės išlaikomos Pelesos vidurinės mokyklos uždarymą.

Rugpjūčio 3 d. Europos Komisija (EK) patvirtino 2021–2027 metų Europos Sąjungos (ES) fondų investicijų programą, pagal kurią numatoma investuoti 7 mlrd. 449 tūkst. eurų. ES sanglaudos politika yra ne tik vienas iš įrankių atliepti Lietuvai kylančius iššūkius, bet ir užtikrinti ilgalaikį ekonominį ir socialinį Lietuvos gyventojų gerbūvį, stiprinti šalies ūkio atsparumą. ES sanglaudos politika leidžia skatinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir taip prisideda prie Lietuvos konkurencingo, novatoriško ir tvaraus augimo, kurio centre – piliečių gyvenimo kokybė. Šių tikslų siekdama pradeda naują 2021–2027 m. ES fondų investicijų laikotarpį.

Seimas 2022 m. liepos 20 d. neeilinėje sesijoje ratifikavo NATO sutarties protokolus dėl Suomijos ir Švedijos prisijungimo prie aljanso. Už įstatymą dėl Suomijos prisijungimo (projektas Nr. XIVP-1891) vieningai balsavo 111 Seimo narių, įstatymą dėl Švedijos prisijungimo (projektas Nr. XIVP-1892) palaikė 112 parlamentarų, prieš balsavo 1. Birželio pabaigoje Madride vykusio NATO valstybių ir vyriausybės vadovų susitikimo metu abi valstybės pakviestos tapti NATO narėmis, o liepos 5 d. Suomijos ir Švedijos prisijungimo protokolus Briuselyje pasirašė visų 30-ies NATO valstybių atstovai. Prisijungimo protokolai įsigalios, kai visos šalys praneš JAV Vyriausybei, kad jiems pritaria.

Liepos 11 d. Lietuvos Vyriausybės posėdyje pritarta skirti 10 mln. eurų Lietuvos paramą Ukrainai – lėšos numatytos neatidėliotiniams atstatymo darbams Rusijos karo niokojamoje šalyje. Vyriausybės numatytos paramos lėšos bus pervestos Ukrainos nacionaliniam bankui. Apie šią finansinę pagalbą premjerė I. Šimonytė pranešė liepos 4–5 d. Lugane (Šveicarija) vykusioje tarptautinėje Ukrainos atstatymo konferencijoje, kurioje diskutuota pagalbos Ukrainai klausimais, siekiant kuo spartesnio šalies atstatymo ir Rusijos karo padarinių likvidavimo, siejant šiuos procesus su Ukrainos reformų darbotvarke.

Pirmojo 2022 metų pusmečio Lietuvos prekybos duomenys nuteikia optimistiškai – Vyriausybės užsibrėžtas tikslas diversifikuoti eksporto rinkas ne tik pasiteisino, bet ir įgauna pagreitį. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2022 metų sausio–birželio mėnesiais lietuviškos kilmės prekių eksportas pasiekė 12,7 mlrd. eurų ir, lyginant su atitinkamu 2021 metų laikotarpiu, išaugo 31,1 proc. Tuo tarpu bendras Lietuvos eksportas tuo pačiu laikotarpiu padidėjo 27,4 proc. – iki 20 mlrd. eurų.

Pagrindinėmis lietuviškos kilmės prekių eksporto kryptimis išliko Vokietija, Lenkija ir JAV (atitinkamai eksportas į jas išaugo 27, 5, 76, 1 ir 1,5 proc.). Verta atkreipti dėmesį, kad didžiausias kiekybinis šuolis prekyboje su JAV pasiektas 2021 metais, kuomet, lyginant su 2020 metais, lietuviškos kilmės eksportas išaugo 75,4 proc. (nuo 1,1 iki 1,95 mlrd. EUR), o bendras eksportas – 72 proc. (nuo 1,3 iki 2,2 mlrd. EUR). Toliau pirmajame TOP lietuviškos kilmės prekių eksporto rinkų dešimtuose rikiuojasi Latvija (+60 proc.), Švedija (+28 proc.), Nyderlandai (+28 proc.), Jungtinė Karalystė (+24,2 proc.). Pagal eksporto kryptis aštuntoje vietoje esanti Estija išsiskiria tuo, kad į ją lietuviškos kilmės prekių eksportas išaugo 99 proc. Pirmąjį TOP lietuviškos kilmės prekių eksporto rinkų dešimtuką baigia Norvegija (+6,8 proc.) ir Danija (+28,4 proc.).

Liepos 30 dieną Rusnėje šios salos bendruomenei įteiktas apdovanojimas „Už nuopelnus Indijos ir Lietuvos draugystei“, apdovanojimą atsiėmė bendruomenės pirmininkas Saulius Bukantas ir seniūnė Dalia Drobniėnė. Apdovanojimas Rusnei skirtas už pagalbą, įgyvendinant idėją pastatyti saloje paminklą **Mahatmai Gandžiui** ir **Hermannui Kallenbachui**, nuolatinei paminklo priežiūrai, šių dviejų istorinių asmenybių populiarinimą. Bendruomenė noriai įsitraukia į įvairias iniciatyvas, garsinančias M. Gandžio ir H. Kallenbacho bičiulystės istoriją – šia tema yra surengusi paskaitų, seminarų, nuotolinę pamoką vietos moksleiviams. Šiomet Rusnės bendruomenės siūlymu prie paminklo atidengta informacinė lenta, supažindinanti su M. Gandžio ir H. Kallenbacho, o kartu – Indijos bei Lietuvos tarpusavio ryšiais. Bendruomenės iniciatyva kasmet, spalio 2 dieną, per M. Gandžio gimtadienį prie paminklo padedama gėlių, tvarkoma aplinka, rūpinamasi atvykstančių lankytojų patogumu.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREMJERĖ: „TVIRTAS RYŠYS SU DIASPORA – VIENAS IŠ PAGRINDINIŲ VYRIAUSYBĖS PRIORITETŲ“

Posėdžiauja Pasaulio lietuvių bendruomenės 17-asis Seimas.

LRV

Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė liepos 18 d. pasveikino Pasaulio lietuvių bendruomenės 17-ąjį Seimą ir pasidžiaugė, jog lietuvių bendruomenės visame pasaulyje yra labai svarbus valstybės ramstis.

„Tvirtas ryšys su diaspora – vienas iš pagrindinių šios Vyriausybės prioritetų. Įgyvendindami praėjusiais metais patvirtintas Lietuvos diasporos politikos strategines gaires „Globali Lietuva“ 2022–2030 m., ypač daug dėmesio skiriame lituanistinio švietimo stiprinimui, „sugrįžtančios Lietuvos“ idėjos įgyvendinimui, diasporos dalyvavimo kuriant valstybės gerovę skatinimui ir, žinoma, pilietybės klausimo sprendimui“, – pabrėžė premjerė.

Ši Vyriausybė sieks padaryti viską, kad bendromis visų pastangomis būtų geriau pasirengta referendumui dėl Konstitucijos pakeitimų, kurie leistų įteisinti daugybę pilietybę. Mažas aktyvumas – tiek Lietuvoje, tiek užsienyje – neįveikta kliūtis sprendžiant daugybinę pilietybės klausimą.

Daugiausia dėmesio skiriama gyvo ryšio su Lietuva palaikymui ateities kartose, čia labai svarbus lituanistinis ugdymas užsienyje, vaikų

ir jaunimo ryšio su Lietuva stiprinimas. Šiuo metu lituanistines mokyklas nuolat lanko vos 7,5 proc. užsienyje augančių lietuvių vaikų. Tai nėra gera tendencija. Todėl labai svarbu sudaryti kuo palankesnes sąlygas veikti lituanistinėms mokykloms, užtikrinti sklandų mokytojų darbą, o ten, kur tokių mokyklų nėra, plėtoti nuotolinio mokymosi galimybes.

Taip pat skiriamas dėmesys aktyvesniam diasporos įtraukimui į užsienio investicijų paiešką, užsienio turistų pritraukimą ir eksporto iš Lietuvos didinimą.

„Dabartinė Vyriausybė kaip svarbų tikslą įvardijo „sugrįžtančios Lietuvos“ idėją. Skatiname emigravusius tautiečius ne tik sugrįžti gyventi į Lietuvą, bet ir čia investuoti, kurti verslus, vykdyti bendras mokslines veiklas. Tad visų pasaulio lietuvių bendruomenių narius kviečiu būti aktyviais sugrįžtančios Lietuvos kūrėjais“, – sakė Vyriausybės vadovė.

I.Šimonytė pažymėjo, jog dramatiškai įvykiai pasaulyje, neišvengiamai keičia ir pildo mūsų darbotvarkę. Kai Lietuva stengėsi atkurti Nepriklausomybę, įtvirtinti ją pasaulyje, kai jungėmės į Europos Sąjungos bei NATO gretas, labai svarbi buvo aktyvi pasaulio lietuvių ben-

druomenių parama. Taip pat ir šiuo metu mums labai svarbu susitelkti ir drauge kovoti ne tik už stipresnę Lietuvą, bet ir už Vakarų civilizacijos sukurtą politinę tvarką, kuriai grėsmingą iššūkį metė imperialistinės Rusijos ambicijos.

Nuo karo Ukrainoje baigties stipriai priklausys ir tai, kaip atrodys Europos ir viso laisvojo pasaulio ateitis. Todėl turime ir toliau visomis išgalėmis remti Ukrainą ir nepavargti nuo karo kasdienybės, nors ir kaip norėtume, kad visa tai kuo greičiau pasibaigtų.

Premjerė pasidžiaugė, kad daugiau nei pusė Lietuvos gyventojų viena ar kita forma aktyviai remia Ukrainą ir į paramos akcijas įsijungė lietuvių bendruomenės užsienyje. Negalima pamiršti, jog laisvė, nepriklausomybė nėra savaiminės duotybės.

„Šiandien Lietuvos vardas garbingai ir garsiai skamba pasaulyje. Mes nesame vien pasaulio istorijos statistai, bet veikiau aktyvūs jos kūrėjai. Dėkoju visiems, kad palaikote ir nuolat stipinate ryšį tarp Lietuvos ir diasporos. Lietuva yra ten, kur plaka ją mylinčios širdys ir kur mes savo darbais ir nuoširdžiomis pastangomis drauge stipiname Lietuvą“, – pabrėžė Ministrė Pirmininkė.

LRV

PARAMA DEMOKRATINĖMS BALTARUSIJOS JĖGOMS IR TOLIAU IŠLIKS LIETUVOS DARBOTVARKĖJE

Minint antrąsias Baltarusijos žmonių taikių protestų prieš suklautus Baltarusijos prezidento rinkimus metines, rugpjūčio 8 dieną užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis susitiko su Baltarusijos demokratinių jėgų vadove Svatlana Cichanouskaja ir kitais Baltarusijos pilietinės visuomenės ir opozicijos režimui atstovais.

Ministro teigimu, prieš

dvejus metus rugpjūčio 9 dieną prasidėję masiniai protestai Baltarusijoje buvo aiškus Baltarusijos žmonių laisvės siekio manifestas, pavyzdys, kaip oriai, drąsiai ir taikiai kovoti už savo laisvės ir teises. „Rusijos karo prieš Ukrainą metu turime nepamiršti ir Baltarusijos – kaip prieš dvejus metus, taip ir šiandien šaliai reikia demo-

kratinio pasaulio paramos. Laisvės siekianti Baltarusija turi išlikti ir Lietuvos, ir tarptautinės politikos darbotvarkėse. Tikiu, kad sutelktos Baltarusijos demokratinių jėgų ir mūsų visų pastangos padės įgyvendinti pagrindinį tikslą – kuo greičiau surengti šalyje demokratinius rinkimus“, – sakė ministras G. Landsbergis.

LR URM

MEMORIALINE LENTA KAUNE PAŽYMĖTAS NAMAS, KURIAME 2003-2014 METAIS GYVENO POLITINIS KALINYS, LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO SIGNATARAS LIUDVIKAS SIMUTIS

Prieš keletą metų Lietuvos sąjūdžio Kauno taryba kreipėsi į Kauno miesto savivaldybę, kad būtų pagaminta ir prie namo Nr. 4, Koklių gatvėje, pritvirtinta memorialinė lenta, primananti, kad šiame name 2003-2014 metais su šeima gyveno politinis kalinys, Lietuvos Nepriklausomos Valstybės Atkūrimo Akto signataras

Memorialinė lenta Liudvikui Simučiiui; *Leono Milčiaus nuotr.*

Liudvikas Simutis. Šiam kreipimuisi pritarė ir aš. Gerai ir gražu, kad savivaldybė atsižvelgė į mūsų prašymą ir pagaliau ši memorialinė lenta prie namo jau yra. Juk Liudvikas Simutis yra ne eilinis signataras, bet ir ryškus Lietuvos pasipriešinimo sovietų okupaciniam režimui dalyvis, Vyčio Kryžiaus ordino kavaliereus. Jis taip pat yra apdovanotas ir kitais valstybiniais medaliais bei ženklais. Tad labai gerai, kad pradžioje, nors ir labai kukliai, Lietuvos sąjūdžio Kauno taryba organizavo nedidelį renginį, kuriame susirinkę Sąjūdžio ir Nepriklausomybės atkūrimo ir jos įtvirtinimo darbų bendražygiai prisiminė bei pagerbė Liudviko Simučio gyvenimą, jo kovingą ir patriotišką veiklą.

Liudviko Simučio gyvenimo kelias buvo išskirtinai sudėtingas ir skaudus. Gimęs

1935 m. rugpjūčio 27 d. Kaunatavos kaime, Telšių apskrityje, turėjo iškęsti sunkius išgyvenimus, kai 1941 m. birželio 24–25 d. sovietinės

represinės struktūros suėmė ir Telšių kalėjime kalino jo tėvą Adomą Simutį, kuris vėliau buvo nužudytas kartu su kitais Rainių miškelio kankiniais. Visai dar jaunas Liudvikas Simutis (1952 m. liepos 1 d. – 1955 m. birželio 9 d.) jau buvo ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyvis, rezervinio būrio partizanas. Bet 1955 metais buvo KGB suimtas ir nuteistas mirties bausme (sušaudyti). Vėliau, TSRS Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo sprendimu mirties bausmė pakeista į 25 metų lagerio, kur iki 1977 m. vasario 3 d. buvo kalintas Mordovijos (Rusijos TFSR) lageriuose. Bet ir grįžęs į Lietuvą Liudvikas Simutis iki pat 1990 metų bendradarbiavo su antisovietiniu pogrindžiu, buvo Lietuvos disidentų, politinių kalinių bendražygis, bendradarbiavo su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, leidinio „Aušros“ leidejais, rašė straipsnius į pogrindžio spaudą. Nuo pat

1990-ųjų metų aktyviai dalyvavo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių organizacijų ir Lietuvos Sąjūdžio veikloje, buvo išrinktas į Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą-Atkuriamąjį Seimą, balsavo ir pasirašė už Lietuvos Respublikos Aktą „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“. O ir vėliau Liudvikas Simutis aktyviai dalyvavo visos Lietuvos ir Kauno įvairių politinių patriotinių ir karinių organizacijų veikloje.

Apie tai kalbėjo ir prisiminimais dalijosi renginio dalyviai – visuomenininkas, buvęs Kauno sąjūdžio pirmininkas, dr. Raimundas Kaminskas, Liudviko Simučio žmona Irena Simutienė, Kauno miesto savivaldybės tarybos narys Rytas Kupčinskas, politinis kalinys Vyčio kryžiaus ordino kavaliereus Algirdas Petrusevičius, Kauno sąjūdžio Kauno tarybos narys, politinis kalinys, Vyčio kryžiaus ordino kavaliereus Romas Žemaitis, Kauno sąjūdžio Kauno tarybos narė, tremtinė Raminta Baltušienė, Kauno sąjūdžio Kauno tarybos narė Biruta Kaulakytė, šaulys Alvydas Semaška, Kauno sąjūdžio Kauno tarybos narys, šaulys Julius Proškus, generolo Kazio Veverskio sūnėnas Kęstutis Veverskis bei aš.

Labai jautriai apie Liudviką atsiliepė jo žmona Irena, kurie kartu užaugino tris sūnus ir tris dukras. Ji sakė, kad Liudvikas buvo ypatingai geras

ir rūpestingas, švelnus tėvas, kuris nevengė jokių vaikų priežiūros darbų, labai darbštus, nes beveik savo rankomis sugebėjo atstatyti ir įrengti Vilijampolėje nupirktą seną ir jau gerokai apleistą mažą namą.

Kalbėdamas ir prisiminėdamas mūsų bendrą darbą 1990-1992 metais Lietuvos Respublikos Aukščiausioje Taryboje sakiau, kad Liudvikas Simutis, kaip ir Balys Gajauskas, monsinjoras Alfonsas Svarinskas, Povilas Aksomaitis bei kiti deputatai, kuriems teko politinių kalinių ar tremtinių dalia, mums buvo tie atramos stulpai, švyturiai to meto sudėtinguose Lietuvos valstybingumo atkūrimo ir įtvirtinimo darbuose, kai teko atlaikyti tiek daug nedraugiškos užsienio šalies priešikų, netgi ginkluotų išpuolių. Ne kartą man teko kartu su juo iš Vilniaus grįžti į Kauną, klausytis eilės pasakojimų, prisiminimų. Tad tik stabėjausi, kad kaip tiek daug sunkumų, tiesiog kančių atlaikęs žmogus išliko tvirtas tikėjimu Lietuva, jos ateitimi.

Daug šiltų žodžių apie Liudviko Simučio pastangas Kaune įkuriant Sąjūdį, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijas, Lietuvos Laisvės kovotojų Sąjūdį bei išvystant vėlesnę šių organizacijų veiklą, pasakė Raimundas Kaminskas, Algirdas Petrusevičius ir kiti renginio dalyviai. A. Petrusevičius L. Simutį apibūdino kaip kovotoją iki gyvenimo pabaigos, minėjo, kad jie daug kartų kartu su monsinjoru Alfonsu Svarinsku ir partizanu Leonu Laurinskumi važinėjo po Lietuvą ir žadino žmones tikėti nepriklausoma Lietuva, prisidėti prie jos nepriklausomybės įtvirtinimo darbų.

Visi pritarė minčiai, kad gal net rugsėjo mėnesį prie šio namo reikėtų sukviesti daugiau žmonių, daugiau signatarų, laisvės kovotojų, Sąjūdžio žmonių ir surengti platesnį, iškilmingesnį L. Simučio gyvenimo bei jo kovos už Lietuvos laisvę paminėjimą.

Lietuvos Nepriklausomos valstybės atkūrimo Akto signataras dr. Leonas Milčius

Renginio dalyviai prie namo, kur gyveno Liudvikas Simutis (iš kairės į dešinę): Rytas Kupčinskas, Irena Simutienė, Julius Proškus, Romas Žemaitis, Raminta Baltušienė, Algirdas Petrusevičius, Alvydas Semaška, Biruta Kaulakytė, Kęstutis Veverskis, Raimundas Kaminskas. *Leono Milčiaus nuotr.*

LIETUVOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOJE – PARTIZANUI JUOZUI LUKŠAI-DAUMANTUI SKIRTA PARODA „LAISVĖS ŽVALGAS“

Rugpjūčio 4 d., prieš 101-erius metus gimė legendinis partizanas Juozas Lukša. Šia proga Lietuvos krašto apsaugos ministerija pristatė parodą „Laisvės žvalgas“.

Rugpjūčio 11 d. 11 val. parodą, visus metus keliavusią po Lietuvą ir iki Punsko, buvo galima pamatyti KAM Baltojoje salėje. Erdvinės mozaikos formos parodoje dinamiškai sudėlioti nuotraukų ir dokumentų fragmentai, meilės laišku nuotrūpos, žemėlapiai atveria esminius šio Laisvės kovotojo gyvenimo ir kovos momentus.

Paroda parengta Prienu krašto muziejaus kartu su partneriais ir rėmėjais: Lietuvos

gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokymo centru, Kauno r. Garliavos Juozo Lukšos gimnazija, Lietuvos kultūros taryba ir Prienu rajono savivaldybe.

no savivaldybe.

Juozas Lukša į pasipriešinimo kovas įsitraukė nuo pat Lietuvos okupacijos pradžios. Per pirmąją sovietų okupaciją priklausė studentų rezistencinei grupei, buvo suimtas ir kalintas, prasidėjus SSRS ir Vokietijos karui, išsivadavo. Dalyvavo

antinaciniame judėjime, priklausė Lietuvių frontui. 1944 m. prasidėjus antrajai sovietų okupacijai, kartu su kitais šeimos nariais dalyvavo rezistencinėje kovoje. Priklausė Tauro apygardos Geležinio Vilko rinktinėi, buvo pogrindžio laikraščio „Laisvės Žvalgas“ redaktorius, ėjo rinktinės vado pavaduotojo, štabo viršininko, vėliau – Birutės rinktinės vado ir kitas pareigas. Juozas Lukša partizanų vadovybės įsakymu du kartus prasiveržė per sovietų saugomą valstybės sieną, užmezgė ryšius su lietuviais emigracijoje, Vakarais skleidė žinias apie rezistencinę kovą Lietuvoje. 1949 m. Lietuvos laisvės kovos sąjūdis paskyrė J. Lukšą savo atstovu užsienyje. 1950 m. desantu

grįžo į Lietuvą ir buvo paskirtas LLKS Gynybos pajėgų štabo Žvalgybos skyriaus viršininku. 1950 m. Lietuvos laisvės kovos sąjūdis J. Lukšai suteikė Laisvės kovos karžygio garbės vardą ir apdovanojo I-ojo laipsnio Laisvės kovos kryžiumi. 1951 m. rugsėjo 4 d. dvigubo agento išduotas žuvo miške į pietus nuo Kauno, ties Pabartupio kaimu. Palaikų užkasimo vieta nežinoma iki šiol.

Juozas Lukša konspiracijos tikslais naudojo įvairių slapyvardžių: Vytis, Skirmantas, Kazimieras, Arminas, Kęstutis, Skrajūnas, Miškinis, Mykolaitis ir kt. Juozo Daumanto slapyvardžiu parašė atsiminimų knygą „Partizanai už geležinės uždangos“.

LR KAM

SEINUOSE IR PUNSKĖ LANKĖSI LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS IR PIRMOJI PONIJA

Š. m. liepos 21 d. Seinų ir Punsco krašto lietuvius ap- lankė Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda su pirmąja ponia Diana Nausėdiene. Seinuose kartu su Palenkės vaivada Bohdanu Paszkowskiu bei vietos savi- valdybių vadovais jie padėjo gėlių prie vyskupo Antano Ba- ranausko paminklo bei Smo- lensko katastrofos aukoms atminti skirto monumento, apsilankė Seinų Šv. Mergelės Marijos apsišviškimo baziliko- je, kurioje palaidotas vyskupas Antanas Baranauskas.

Seinų lietuvių „Žiburio“ mokykloje Prezidentas su- sitiko su Lenkijos lietuvių švietimo įstaigų vadovais ir aptarė lietuvių švietimo pro- blemas. Punsco savivaldybėje

garbingų svečių laukė savi- valdybės, lietuviškų draugijų bei kultūros įstaigų vadovai. Čia daugiausia kalbėta lietu- vių kultūros puoselėjimo bei kitais lietuviams rūpimais klausimais.

Paskutinis vizito akcentas buvo XVI Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso kultūrinės dalies „Ateitį kuria tradicija“ atidarymas. Šiais metais kongresą organizavo Lenki- jos lietuvių jaunimo sąjunga. Prezidentas, sveikindamas kongreso dalyvius, akcentavo lietuvių tapatybės užsienyje išsaugojimo svarbą. Šalies vadovas sveikinimo kalboje pabrėžė, kad Lietuvai šian- dienos globaliame pasaulyje būtina išsaugoti, stiprinti ir iš kartos į kartą perduoti tautinį

Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda su pirmąja ponia Diana Nausėdiene XVI Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso kultūrinės dalies „Ateitį kuria tradicija“ atidaryme. **LR URM**

bei kultūrinį identitetą, lietuvių kalbą ir tradicijas.

„Šiandien aš džiaugiuosi matydamas jaunus žmones,

kupinus optimizmo ir kon- struktivios energijos. Tel- kiatės ir telkiate tam, kad lietuviškoji tapatybė būtų is-

toriją, dabartį ir ateitį siejanti vertybė, lemianti kiekvieno iš mūsų pasirinkimus“, – sakė šalies vadovas. **LR URM**

ITALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENI – 70: PAMINĖS SIMBOLINĖJE VIETOJE

Prieš 70 metų keli šimtai iš Lietuvos priverstų pasitraukti lietuvių – daugiausiai dvasininkai, diplomatai, menininkai – saugų uostą rado Italijoje, susitelkę Romoje ir 1952 m. spalį įkūrė Italijos lietuvių bendruomenę. Pirmuoju valdybos pirmininku buvo išrinktas prelatas Vincas Mincevičius, kuris ne tik ilgus metus vadovavo bendruomenei, bet ir nenuilstamai dirbo Lietuvos laisvės bylai. Italijos lietuviai bendruomenės 70-metį paminės simboliškai ypatingoje vietoje – V. Mincevičiaus pastangomis unika- lia Lietuvos salele tapusiam Bardžio mieste.

2022 m. rugsėjo 16-18 die- nomis Bardyje Emilijos-Ro- manijos lietuvių iniciatyva organizuojamas šeštasis Italijos

V. Mincevičius.

ITlietuviai.it archyvo nuotr.

lietuvių su- važiavimas, kuriuo bus m i n i m o s Italijos lietuvių bendruomenės į k ū r i m o 70-mečio sukaktuvės ir pagerbtas aktyvus bendruomenės veikėjas bei ilgame- tis jos vadovas prelatas Vin- cas Mincevičius (1915-1992), kartu prisimenant 30-ąsias jo mirties metines, rašoma orga- nizatorių pranešime.

Be to, šie metai yra pa- skelbti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ metais – prie šiomet švenčiamo Kro- nikos 50-mečio jubiliejaus prisidėjo ir prel. V. Mincevičiaus triūsas, šį pagrindžio sąlygomis nuo 1972 m. Lie- tuvojeėjusį leidinį verčiant į italų kalbą ir platinant jį Italijoje.

Štai kaip 1979 m. apie V. Mincevičių rašė Pasaulio lietuvių bendruomenės vice- pirmininkas Vaclovas Kleiza: „Jis jau 25 m. redaguoja Eltą italų kalba. Jo pastangomis italų kalba išleista Lietuvos Katalikų bažnyčios kronika. Ant stalo visa krūva knygų bei leidinių, kuriuos paruošė pre- latas, skelbdamas apie lietuvių tautos kančią ir persekiojimus. Jo dėka italų spaudoje, radijuje ir televizijoje minimas Lietu- vos vardas.“

Ir dar viena sukaktis – prieš 60 metų (1962 m. rugsėjo 17 d.) Bardyje iškilio pirmasis Ita- lijoje lietuviškas koplytstulpis, kuriuo prel. V. Mincevičius buvo sumanęs pagerbti kardi- nolą Antonio Samore, dirbusį Vatikano nunciatūroje Kaune

(1932-1938) ir pamilusį Lie- tuvą. 2007-ųjų rudenį (lygiai prieš 15 metų) Bardis pasi- puošė kitu iš Lietuvos atvežtu skulptoriaus Vytauto Ule- vičiaus drožtu koplytstulpiu.

Taigi vieta ir laikas su- važiavimui parinkti neatsitiki- tinai: 2022-iejai – tai jubilieji- niai metai Italijos lietuviams, o Bardis – V. Mincevičiaus rūpesčiu Italijoje atsiradusi ypatinga Lietuvos salelė.

Atvažiavus į ją bus gali- ma pasigrožėti bent keliais koplytstulpiais, prie jų besi- stiebiančiais ažuoliukais, pa-

Italijos lietuvių suvažiavimas Sicilijoje.

ITlietuviai.it achiyo nuotr.

vaikščioti Via Lituania ir kito- mis miestelio gatvelėmis, be- sigėrint tūkstantmetės Bardžio pilies didingais kontūrais ar lietuviškais varpeliais ir kitais suvenyrais, kuriuos galima rasti miesto aikštėje specialiai tomis dienomis įrengtame prekybini- me stende.

O susirinkę į Bardžio jau- nimo namuose esančią ir Sa- la Lituania vardu pavadintą konferencijų salę, lankytojai bus apsupti lietuviškų motyvų freskomis, išpieštomis ant salės sienų sunkiais sovietų okupa- cijos metais ir neleidusiomis užmiršti Lietuvos tuomet, kai jos vardas buvo išnykęs iš pa- saulio žemėlapiu.

Tai bus gera proga ir puikus fonas sugrįžti prie savo šaknų, apžvelgti Italijos lietuvių bendruomenės atsiradimo aplin- kybes, prisiminti jos steigėjus ir vadovus, įvertinti jau nueitą ir dar laukiantį kelią, apmąstyti tragišką mūsų tautai netolimos praeities etapą ir pasvarstyti galimus istorijos vingius šiuo neramiu šiandienos laiku.

ITlietuviai.it

MALONI POPIETĖ

Švento Kazimiero parapija Klivlande, OH.

Š. m. liepos 27 d., 5:00 - 9:00 po p., Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje veikianti Šv. Vardo draugija vėl surengė gegužinę. Visas gegužinės išlaidas padengė pati draugi- ja, įskaitant ir įėjimo mokestį. Rengėjai nerimavo dėl ne- pastovaus oro. Nors anksčiau lynojo, jų sprendimas žengti pirmyn buvo teisingas: oras prasiblaivė, grizo saulė, lie- tus išgaravo kažkur virš Erie ežero, pradėjo pūsti švelnus vėjelis.

Renginyje dalyvavo apie

60 svečių. Jų galėjo būti ir dau- giau, bet, atrodo, jie pabūgo lietaus... Visi nekantriai laukė čirskiančių mėšainių ir dešre- lių, o jų belaukdami galėjo atsigaivinti gaiviais gėrimais ir pasigardžiuoti didele užkan- dėlių įvairove. Besivaišindami jie kantriai laukė ir loterijos rezultatų.

Šv. Vardo draugija yra veik- lus vienetas. Ji kas mėnesį ren- gia 50/50 loteriją ir jos iplaukas aukoja parapijai, o jos nariai veikia ir kituose parapijos sky- riuose. **Algirdas V. Matulionis**

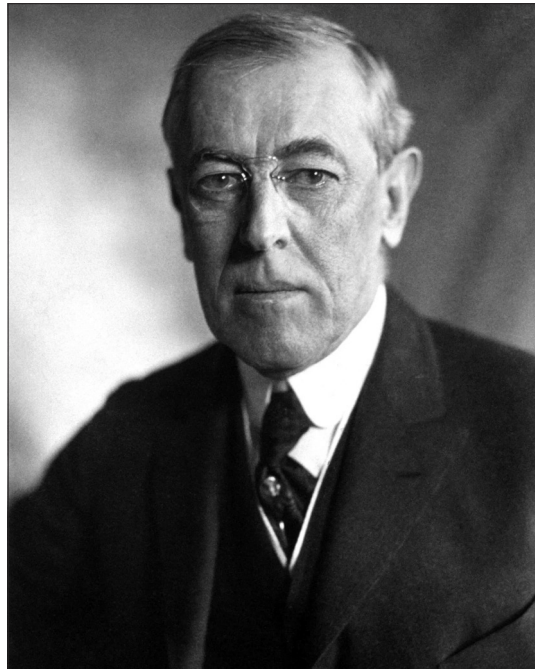
ILGAI LAUKTAS PRIPAŽINIMAS: KAIP JAV PRIPAŽINO LIETUVĄ 1922 METAIS

Vytauto Didžiojo universiteto profesorius
JUOZAS SKIRIUS

Pirmojo pasaulinio karo (1914-1918) pabaigoje, susiklosčiusius palankioms sąlygoms – griuvus imperijoms, pirmiausia carinei Rusijai, lietuvių tautai, kaip ir kitoms, ant tų griuvėsių pavyko sukurti savo nepriklausomą valstybę – Lietuvos Respubliką. Valstybės kūrimas - sunkus procesas, reikalaujantis šių aplinkybių: a) turėti pakankamai išsilavinusių piliečių, gebančių organizuoti ir valdyti; b) formuoti tautinį susipratimą ir nacionalinę kultūrą; c) sukurti turtines vertybes, kurios taptų valstybės ekonominiu stuburu; d) megzti prekybinius ryšius su užsienio šalimis, aprūpinant vidaus rinką būtinais produktais; e) kaupti valiutos atsargas ir pan. Neatskiriamas naujos valstybės egzistavimo būtinumas - tai kaimyninių šalių ir didžiųjų valstybių jos pripažinimas, kuris tarptautinė prasme stabilizuoja naujos valstybės funkcionavimą ir sukuria bazę tarpusavio bendradarbiavimui. Naujosios Lietuvos jaunieji diplomatai valstybės gyvavimo pradžioje dėjo didžiules pastangas atkreipti užsienio šalių dėmesį į susikūrusią nedidelę Lietuvos valstybę, siekdami jų pritarimo bei pripažinimo *de facto* ir *de jure* formoje. Šiais 2022 metais sukanka 100 metų, kai Vakarų didžiosios valstybės pripažino Lietuvą kaip politinį vienetą. Tiesa, šis procesas buvo gana ilgas, sudėtingas ir komplikotas.

Pirmaisiais metais po nepriklausomybės paskelbimo, būtina pastebėti, Lietuvos tarptautinis pripažinimas vyko vangiai. Dauguma didžiųjų valstybių rinkosi pripažinti Lietuvą tik *de facto*, tačiau ne *de jure*. Užsienio valstybės delsė oficialiai pripažinti Lietuvą dėl neapibrėžtos situacijos šalies viduje, priešiško santykių su Lenkija ir net savo vaidmenį vaidino sudėtingas Rusijos, paskendusios pilietiniame kare, klausimas. Švedijai buvo pirmoji valstybė, 1918 gruodžio 12 d. pripažinusi Lietuvą *de facto* savo pasiuntinio Berlyne nota. 1919 m. pradžioje Lietuva gavo Norvegijos ir Danijos *de facto* pripažinimus. Vėliau, 1919 m. rugsėjo 24 d., Lietuvos vyriausybę *de facto* pripažino Didžioji Britanija, o 1920 m. gegužės 11 d. - Prancūzija. Tačiau tik po to, kai 1920 m. liepos 12 d. buvo pasirašyta taikos sutartis su Sovietų Rusija, tarptautinio pripažinimo procesas gerokai paspartėjo,

ir prasidėjo oficialus Lietuvos pripažinimo procesas. Pirmoji *de jure* Lietuvą 1921 m. vasario 12 d. pripažino mūsų kaimynė Latvija. Iki 1921 metų pabaigos iš viso Lietuvą *de jure* pripažino 11 valstybių. Bet didžiosios Europos valstybės ir JAV neskubėjo. Pripažinimas įvyksta tik 1922 metais - po ketverių metų vykdytų lietuvių diplomatinių pastangų.

Woodrow Wilsonas 1919 m. „Wikimedia Commons“ nuotr.

Tyrimai rodo, kad tuo metu Lietuvos Respublikos politinių veikėjų dėmesys daugiau kryo į JAV nei kitas šalis. Kodėl? Atidžiau pažiūrėję į tarptautinę situaciją po Pirmojo pasaulinio karo, tuojau pamatysime nemažai priežasčių, susijusių su JAV pranašumais prieš Didžiąją Britaniją, Prancūziją ir kitas. Pirmiausia, JAV po karo - pati galingiausia ekonomiškai šalis (apie 48% pasaulinės gamybos). Antra, amerikiečių rankose atsidūrė finansinė Europos kontrolė - 20 šalių, tarp jų ir JAV pagrindinės sąjungininkės, tapo amerikiečių skolininkėmis. Trečia, JAV prezidento V. Vilsono 1918 m. sausio 8 d. „14 punktų“ programa, kaip taikos ir pokario pasaulio sutvarkymo programa, teikė visoms priklausomoms ir išsivadavusioms tautoms apsisprendimo viltį – siekti nepriklausomybės. Ir visa tai objektyviai rengė JAV tarptautinio lyderio vaidmeniui. Ketvirta, JAV buvo įsikūrusi stambi, organizuota ir pakankamai turtinga lietuvių bendruomenė, kuri savo gretose skaičiavo apie 500-700 tūkstančių žmonių. Lietuvos vadovai tikėjosi pasinaudoti JAV politine parama, paskolomis bei tautiečių sentimentais savo Tėvynei bei jų veikla ir kapitalu.

1. JAV lietuvių pastangos sudominti Vašingtono valdžią Lietuva.

Lietuvių kolonijos JAV miestuose (Čikaga, Niujorkas, Klivlandas, Bostonas ir kt.) turėjo savo parapijas, kultūros įstaigas, leido keliasdešimt laikraščių, spausdino lietuviškas knygas. Lietuviai buvo susitelkę į organizacijas: susivienijimus, klubus, draugijas. Jau aiškiai ryškėjo ir jų ideologinis išsiskaidymas į katalikų, tautininkų ir socialistų sroves. Visos jos vykdė lietuvišką veiklą, kvietė savo tautiečius į įvairius renginius, jautriai pergyveno savo Tėvynės Lietuvos likimą, aktyviai pasisakė už nepriklausomos valstybės sukūrimą, Lietuvos politikus rėmė finansiskai. Jau 1917 m. pradžioje JAV lietuviai - katalikų ir tautininkų organizacijos - JAV valdžiai įteikė memorandumus, pasisakydami už nepriklausomą Lietuvą ir prašydami ją pripažinti. O 1918 m. kovo 13-14 dienomis Niujorke lietuvių sukviestas Visuotinis Amerikos lietuvių seimas, kuriame dalyvavo per 1100 delegatų. Tikslas – suvienyti savo jėgas politiniam darbui. Seimas dar kartą pasisakė už Lietuvos valstybingumą, kreipėsi į JAV valdžią prašydami Lietuvą pripažinti ir remti ją būsimoje Taikos konferencijoje. Kad būtų efektingesnis agitacinis darbas, Seimas įkūrė Amerikos lietuvių Vykdomąjį komitetą Vašingtone, kuris privalėjo nuolat priminti Lietuvos klausimą JAV valdžiai, amerikiečių visuomenei ir užsienio šalių ambasadoms. Komitetas tapo kaip ir laikina Lietuvos atstovybe. JAV lietuviai finansiskai parėmė Lietuvos delegaciją Taikos konferencijoje Paryžiuje, siuntė ir savo atstovus talkinti delegacijai. Be to, 1919 metais surinko milijoną parašų, prašant pripažinti Lietuvą, o 1921 m. gegužės 30-31 dienomis 138 parašų knygas įteikė Baltuosiuose rūmuose naujam JAV prezidentui respublikonui V. Hardingui. JAV lietuviai 1920-1923 metais pirko Lietuvos išleistas obligacijas (Lietuvos laisvės bonus)

- praktiškai paskolino 1,8 milijono dolerių. Tiesa, valstybė įsipareigojo mokėti procentus ir po kažkiek laiko paskolą išpirkti. Tuo metu į Lietuvą su savo pinigais ir darbine patirtimi grįžo kelios dešimtys tūkstančių JAV lietuvių ir t.t. Tiesiog stebina to meto išėivijos patriotinės nuostatos ir nesavanaudiškas veikimas remiant Tėvynę.

2. JAV valdžia nenori pripažinti Lietuvos.

Lietuvių veikėjų susitikimuose su JAV atstovais 1918-1919 metais ryškėjo toks vaizdas: Lietuva tebelaikoma Rusijos valstybės dalimi. Mat JAV prezidentas demokratas V. Vilsonas ir valstybės sekretorius R. Lansingas laikėsi vadinamojo „nedalomos Rusijos“ principo kaip oficialios linijos valstybės užsienio politikoje (tiesa, išimtis buvo padaryta Lenkijai ir Suomijai). Taikos konferencijoje Paryžiuje amerikiečiai rėmė antibolševikinių jėgų vadovybes, ypač admirolo A. Kolčako atstovus. Tai iliustruoja 1919 m. gegužės 26 d. didžiųjų Antantės valstybių vadovų ir JAV prezidento pasirašytas laiškas A. Kolčakui. Laiške jis faktiškai pripažįstamas būsimo demokratinės Rusijos vadovu su sąlyga, kad pakraščiams, t.y. ne rusų tautoms, tame tarpe ir lietuviams, būtų suteikta plati autonomija. Todėl oficialiuose JAV sluoksniuose į Lietuvos atstovus buvo žiūrima

Jonas Vileišis. „Wikimedia Commons“ nuotr.

kaip į autonominės Lietuvos Rusijos sudėtyje atstovus. Lietuvos reikalus JAV, prieš lietuvių norus, bandė tvarkyti antibolševikinių rusų jėgų ambasadorius B. Bachmetjevas 1917-1922 metais Vašingtone. Gyvybingas buvo ir kitas JAV politikų požiūris – pasisakė už galimą Lietuvos ir Lenkijos politinę-administracinę sąjungą (uniją). Lietuvos politikai tokiems planams priešinosi. Buvo ir trečias amerikiečių požiūris – laikinas Baltijos valstybių, tarp jų ir Lietuvos, pripažinimas, kol Rusijoje prie valdžios vairo šeiminkaus bolševikų režimas. Kaip bebūtų keista, tokią poziciją 1921 m. palaikė ir B. Bachmetjevas. Visumoje šios trys JAV politinės tendencijos aptariamuoju laikotarpiu

buvo tarpusavyje susijusios. Ryškiau reikšdavosi tai viena, tai kita, priklausomai nuo tarptautinių sąlygų, ypač nuo nuolat besikeičiančios padėties Rytų Europoje. Tai puikiai iliustruoja oficialus susirašinėjimas tarp Lietuvos vyriausybės ir jos pirmojo neoficialaus atstovo Vašingtone Vasario 16-osios akto signataro Jono Vileišio. Pavyzdžiui, 1920 m. liepos 10 d. jis rašo, kad JAV valstybės sekretorius B. Kolbis (demokratas) pareiškė, jog JAV politika Lietuvos atžvilgiu „nėra tai kokia neatmainoma dogma, jog ji gali būti veikiai pasukta į kitą pusę“. Tai pasakyta tuo metu, kai JAV prezidentas laikėsi „Rusijos nedalomo“ principo. Vadinasi, griežto nusistatymo vienos ar kitos tendencijos atžvilgiu nebuvo. Po metų mes randame kitą J. Vileišio pranešimą, kuriame sakoma, jog naujasis JAV valstybės sekretorius Č. Hjuzas (respublikonas) pokalbyje su juo „nesipriešina dėl mūsų nepriklausomybės pripažinimo su maža pastaba, kad toks pripažinimas yra duodamas laikinai“. Tai yra iki tol, kol Rusijoje valdžioje bus bolševikai. Jiems žlugus, Lietuvos valdžia privalės su nauja demokratine Rusijos vyriausybe ir Rusijos tautų atstovais susitarti dėl tolesnio savo likimo. Tokia buvo amerikiečių to meto politinė logika.

Bolševikai Rusijoje nežlugę, atsilaikė ir įveikė rusų baltųjų judėjimą pilietiniame kare 1918-1922 metais. To pasekoje ambasadorius B. Bachmetjevas 1922 m. birželio 30 d. atsistatydino. Tą pačią dieną Prancūzija, Didžioji Britanija, Italija ir Japonija nutarė pasirengti Lietuvos *de jure* žinimui. O JAV diplomatija, užbėgdama šioms valstybėms už akių, 1922 m. liepos 28 d. „pilnai pripažino“ (t.y. *de facto* ir *de jure* kartu) Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybes. Antrasis Lietuvos neoficialus atstovas Valdemaras Čarneckis po pripažinimo jau tampa įteisintu Lietuvos atstovu ir laikinuoju reikalų patikėtinu bei gavo įgaliojimus steigti Lietuvos pasiuntinybę Vašingtone.

3. Pripažinimo esmė ir reikšmė.

Pripažinimo dokumente buvo pažymėta, kad „JAV nuosekliai pasisakydavo už tai, kad neapibrėžta Rusi-

(Nukelta į 9 psl.)

POPIETĖ JONUI AISČIUI ATMINTI...

Liepos 12-ąją, 2022 metais, lygiai po 25 metų nuo atidarymo lankytojams Kaišiadorių muziejaus Jono Aisčio ekspozicija vėl pakvietė susirinkti į Rumšiškės, į „Popietę Jonui Aisčiui atminti...“ Išgirdome Žiežmarių kultūros centro teatro studijos, vad. Irenos Taukinaitienės ir aktorius Vytauto Taukinaičio programą Sandros Bernotaitės romano „Akys chimeros“ motyvais bei Giedriaus Prunskaus (baritonas) ir Laimono Salvijaus (akordeonas) muzi-

kinę programą. Po jų Kaišiadorių rajono savivaldybės mero patarėjas Tautvydas Krilavičius įteikė Kaišiadorių rajono savivaldybės mero padėką muziejininkei Gražinai Kazanavičienei už poeto Jono Aisčio-Aleksandravičiaus gyvenimo ir kūrybos sklaidą, Kaišiadorių muziejaus direktorius Olijardas Lukoševičius padėjo Jono Aisčio muziejaus įkūrimo iniciatoriams – inžinieriui, konstruktoriui, visuomenės veikėjui, istorinio ir literatūrinio paveldo

Renginys buvo pabaigtas poeto daina „Peizažas“, kuri minėjimuose skamba nuo 1988 metų. *Justinos Jakštaitės nuotr.*

Kaišiadorių muziejaus direktorius Olijardas Lukoševičius padėjo muziejininkei Gražinai Kazanavičienei už poeto Jono Aisčio-Aleksandravičiaus gyvenimo ir kūrybos sklaidą. *Justinos Jakštaitės nuotr.*

(Atkelta iš 8 psl.)

ILGAI LAUKTAS PRIPAŽINIMAS: KAIP JAV PRIPAŽINO LIETUVĄ 1922 METAIS

jos politinė situacija nebūtų priežastimi Rusijos teritorijos skaldymui ir nusavinimui, ir šitas principas toliau turi galią šiuo metu pripažįstant Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybes“. Atkreiptinas dėmesys į tą faktą, kad pripažintos ne valstybės, o vyriausybės. Kodėl? Tai ir yra laikinumas, nes daroma nuolaida ateities būsimai demokratinei Rusijai (!!!). Į kurios sudėtį būtų grąžintos Baltijos tautos su savo vyriausybėmis, su plačia kultūrine ir administracine autonomija. Taigi, amerikiečiai, vengdami tarptautinių įsipareigojimų Baltijos valstybėms, suranda ne tik įdomią, bet ir netradicinę pripažinimo formulę. JAV spaudoje šis pripažinimo aktas buvo teigiamai sutiktas ir įvertintas, bet Lietuvoje – gana santūriai, nesigilinant į pripažinimo esmę. Lietuviška spauda rašė, kad „Amerika pripažino Lietuvą“. Šiuo atveju buvo svarbus pats faktas – pripažinimas. Be to, galima teigti, kad tokio pripažinimo ribotumas buvo netgi savotiškai naudingas. Jeigu JAV vyriausybė būtų pripažinusi Lietuvos valstybę, kuri jau

Valdemaras Čarneckis. „Wikimedia Commons“ nuotr.

neturėjo Vilniaus krašto, o Klaipėdos dar neturėjo, tai būtų diplomatiškai sudėtingiau susigrąžinti minėtas teritorijas. Be to, JAV pirmoji iš Vakarų didžiųjų valstybių, kad ir tokiu lygiu, pripažino Lietuvą, ir tai suteikė jos vyriausybei pasitikėjimą tarptautiniu mastu bei moralinio stiprumo kovojant už nacionalines savo teises.

Ilgainiui „laikinumo principas“ JAV politikoje kito nadinga Baltijos valstybėms linkme. 1933 m. lapkričio 16 d. pripažinusi bolševikinę Sovietų Sąjungą, JAV automatiškai atsakė ribotos pozicijos Lietuvos,

saugotojui, Kaišiadorių krašto garsintojui Vytautui Aleksandrui Markevičiui (liepos 6-ąją gavusiam iš Prezidento Gitanos Nausėdos rankų Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžių) ir Eligijui Juvencijui Morkūnui bei nuo muziejaus įkūrimo pradžios dirbančiai muziejininkei Gražinai Kazanavičienei. Rumšiškių seniūnijos seniūnė Eugenija Genevičienė padėjo garbiems rumšiš-

Latvijos ir Estijos valstybių atžvilgiu. Šios valstybės amerikiečiams tapo tokios pat kaip Lenkija, Suomija ar Danija. Kaip įrodymas gali būti oficialus JAV valstybės sekretoriaus S. Vleso 1940 m. liepos 23 d. pareiškimas, kuriuo nepripažįstami 1940 m. tragiški įvykiai Baltijos šalyse. Dokumente pažymėta, kad

„šiomis dienomis baigiasi kryptingas procesas, kuriuo trijų mažų Baltijos respublikų – Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybė ir teritorinis neliečiamumas buvo sunaikintas vieno iš galingųjų kaimynų“, t. y. bolševikinė SSRS. Kaip matome, amerikiečiai jau kalba apie Baltijos respublikų nepriklausomybę. Tai jau kitoks jų požiūris nei 1922 metais.

kiečiams.

Atvyko du Kaišiadorių rajono savivaldybės Jono Aisčio literatūros premijos laureatai: 2015 m. – Vladas Vaitkevičius ir 2018 m. Edmundas Janušaitis bei poetė Eglė Perednytė (jau kelis kartus pretendavusi tapti Jono Aisčio premijos laureate). Poetai paskaitė savo eilėraščių, padovanojo muziejui savo naujas knygas. Dalyvavo ir Jono Aisčio

kūrybos gerbėjų klubo „Katarsis“ prezidentė Karolina Povilaitienė.

Dalyvavo ne vienas tų iškilnių prieš 25 metus dalyvis, jie irgi pasidalino prisiminimais.

Nors lietus lijo kone visą dieną, bet nuotaika buvo skaidri, kaip ir Jono Aisčio poezija. Renginį baigėme poeto daina „Peizažas“, kuri minėjimuose skamba nuo 1988 metų. *„Atspindžiai“*

BRIUSELYJE ĮVYKO G. ŽICKYTĖS FILMO „ŠUOLIS“ PREMJERA

Birželio 17 dieną Briuselyje, Flagey kultūros centre, pirmą kartą parodytas režisierės Giedrės Žickytės dokumentinis filmas „Šuolis“. Dideliam būriui žiūrovų filmą pristatė Lietuvos kultūros atašė Europos Sąjungoje Vida Gražienė, taip pat Lietuvos ambasadoriai Briuselyje Arnoldas Pranckevičius, Rita Kazragienė ir Deividas Matulionis. Po filmo peržiūros vyko trumpas aptarimas su filmo režisierė.

„Jau 18 metų esame nepriklausomoje ir demokratinėje Europoje, kaip visateisiai Europos Sąjungos ir NATO nariai. Ir kaip simboliška, kad šį filmą žiūrime būtent tą dieną, kad Europos Komisija rekomendavo suteikti ES kandidatės statusą Ukrainai. Šaliai, kuri gina ne tik savo nepriklausomybę,

Režisierė Giedrė Žickytė Briuselyje. *LR KM*

išlikimą, tačiau ir europines vertybes“, – pristatydamas filmą sakė Lietuvos nuolatinis atstovas prie ES ambasadorius A. Pranckevičius.

„Šuolis“ – pasaulį pavergusi istorija apie lietuvių drąsą. 1970-aisiais Simas Kudirka peršoko iš sovietinio laivo į JAV pakrančių apsaugos katerį ir pasiprašė politinio prieglobsčio. Grąžintas atgal ir įkalintas, Simas sulaukė didžiulio tarptautinio palaiškymo, dėl jo išlaisvinimo buvo rengiamos tūkstantinės demonstracijos. Po 50 metų Simas ir vėl sugrįžta į tą patį amerikiečių laivą bei dalijasi savo nepaprasta istorija. Filmas yra aštuonių tarptautinių kino ir trijų nacionalinių festivalių laureatas. *LR KM*

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

TIK MŪSŲ PRISIMINIMAS GALI PADĖTI SUGRĮŽTI

Angelina Liaudanskienė

V. Gedgaudo metams skirtos konferencijos akimirkos.

Leonardo Skirpsto nuotr.

Pagerbdami žurnalisto ir ilgamečio JAV tautinės minties laikraščio „Dirva“ vyriausiojo redaktoriaus Vytauto Gedgaudo 110-ąsias gimimo metines Lietuvos žurnalistų sąjunga ir Nacionalinė žurnalistų kūrėjų asociacija 2022-uosius paskelbė jo atminimo metais.

Apie renginius ir kūrybinius projektus, skirtus šiai iškiliai asmenybei, kalbamės su Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto docente, Lietuvos žurnalistų sąjungos Vilniaus skyriaus valdybos pirmininke dr. Jolanta Mažyle.

– Knygnešio dieną Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultete pradėtas Vytauto Gedgaudo skaitymų ciklas „Pokalbiai apie žurnalistiką: misija, vertybės, kūryba“.

– Manau, jog simboliška, kad pirmasis skaitymų renginys kovo mėnesį buvo studentų susitikimas su 2018 metų V. Gedgaudo premijos laureatu žurnalistu Dovydu Pancerovu, premijuotu už knygą „Kiborgų žemė“, kurioje pasakojama apie Maidano revoliuciją ir karą Ukrainoje prieš aštuonerius metus. Simboliška ir tai, kad V. Gedgaudo skaitymai pradėti Vilniaus universitete, kur buvo aptartos kokybiškos žurnalistikos aktualijos, žurnalisto profesijos ypatumai su žurnalistikos specialybės studentais.

– Simboliška turbūt ir dėl to, kad Vytauto Gedgaudo stipendija daugiau nei du dešimtmečius buvo teikiama Vilniaus universiteto žurnalistikos bakalaurų programos studentams?

– Labai taikliai pastebėjote. Šviesios atminties, neseniai mus palikusi Stefanija Gedgaudienė (1927-2020) savo ir šeimos bičiulių pastangomis 2000 metais įsteigė Vytauto Gedgaudo vardo stipendiją Vilniaus universiteto žurnalistikos specialybės studentams. Beveik per du dešimtmečius stipendija buvo įteikta beveik pusšimčiui būsimųjų žurnalistų. Šiandien dauguma Vytauto Gedgaudo stipendininkų yra žinomi žurnalistai, literatai, jaunieji mokslininkai.

– Grįžkime prie Vytauto Gedgaudo skaitymų. Kokia

šio ciklo pagrindinė mintis?

– Šiuo metu itin svarbus ir reikalingas yra atviras, nuoširdus pokalbis apie žurnalistikos misiją ir vertybes, kokybišką žiniasklaidą ne tik akademinėje erdvėje. Apie tai būtina kalbėti ir kalbėtis įvairiose auditorijose, su plačiąja visuomene. Tad šio sumanymo esmė – susitikimai ne tik Vilniuje, bet ir Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose su V. Gedgaudo premijos laureatais, žinomais Nacionalinės žurnalistų kūrėjų asociacijos nariais, kūrėjais – žurnalistais ir publicistais.

Dabar ne tik jaunuomenė, bet ir vyresnioji skaitytojų auditorija vis daugiau laiko praleidžia socialiniuose tinkluose, iš ten dažnai ir semiasi naujienų, kurios, deja, dažnai atmiežtos nemaža doze netikros informacijos, kurios tikslas - manipuluoti savo vartotojais. Taigi

šie skaitymai suteikia galimybę susitikti ir gyvai kalbėtis apie žurnalistiką, jos misiją ir vertybes.

Manychiau, kad šių dienų realijose ypač svarbu aktualizuoti Vytauto Gedgaudo idėjas, kurios visada buvo siejamos su žurnalistikos kokybe, atskaitingumu visuomenei, bendruome-

V. Gedgaudo metams skirtos konferencijos akimirkos. Leonardo Skirpsto nuotr.

nei ir saviraiškos laisvę.

– Balandžio 6 dieną Lietuvos Respublikos Seime įvyko tarptautinė mokslinė praktinė konferencija „Išėivijos

Prestižinės LŽS ir NŽKA Vytauto Gedgaudo premijos laureatai – vaizdo dokumentikos kūrėjai Audronė Kosciuškienė ir Justinas Lingys.

Arūno Sartanavičiaus nuotr.

žiniasklaida ir žurnalistai“.

– Vytauto Gedgaudo atminimas buvo šiuo vienu iš svarbiausių buvusio „Dirvos“ redaktoriaus atminimo metams skirtų renginių. dalyvius sveikino Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen ir Seimo Kultūros komiteto pirmininkas prof. Vytautas Juozapaitis. Kreipdamasi į konferencijos dalyvius Seimo Pirmininkė akcentavo laisvo Gedgaudų šeimos indėlį atkuriant Lietuvos nepriklausomybę ir indėlį į kokybiškos žurnalistikos palaikymą mūsų krašte.

Konferencijos pirmojoje sesijoje „Istorijos punktyrai“ Vilniaus universiteto prof. dr. Remigijus Misiūnas pranešime „Išėivijos Lietuvos periodika: kontekstai ir tekstai“ labai plačiai apžvelgė išėivijos spaudos ištakas ir raidą, Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Dokumentinio paveldo departamento direktorė dr. Jolanta Budriūnienė pranešime „XX a. JAV lietuvių informacinės sklaidos trajektorijos“ savitai pristatė JAV lietuvių leidybą anglų kalba 1950-1990-aisais

buvo pristatytos išėivijos lietuvių dabartinės žiniasklaidos ir žurnalistikos aktualijos. Jas auditorijai nuotoliniu būdu išsami pateikė Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkė Dalia Henkė, Ramunė Lapas – JAV lietuvių laikraščio „Draugas“ vyriausioji redaktorė, Neringa Budrytė – Italijos lietuvių interneto portalo *Itlietuviai.it* vyriausioji redaktorė, Sigitas Birgelis – Lenkijos lietuvių „Aušros“ leidyklos vyr. redaktorius ir direktorius, Airijoje gyvenantis žurnalistas, V. Gedgaudo premijos laureatas Svajūnas Sabaliauskas-Geladuonis.

Trečiojoje konferencijos sesijoje apie žinias bei jų sklaidos kanalus kalbėjo Gintaras Songaila – , radijo ir televizijos rėmimo fondo direktorius, Ruslanas Iržikevičius – naujienų portalo „The Lithuania Tribune“ vyr. redaktorius ir Lietuvos meno kūrėjų asociacijos prezidentas Jonas Staselis. Į šią diskusiją aktyviai įsijungė ne tik konferencijos dalyviai, bet ir Seimo nariai Dalia Asanavičiūtė bei Seimo kultūros komiteto pirmininkas Vytautas Juozapaitis.

Manychiau, labai svarbu, kad mūsų organizacijos, šiemet minėdamos V. Gedgaudo atminimo metus, atsigręžė į savo tautiečių žurnalistų, gyvenančių svetur, šių dienų profesijos iššūkius.

– Nemažiau įspūdinga buvo Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos šventė Mažeikiuose, kur buvo įteikta šiemetinė V. Gedgaudo premija.

– Šventėje buvo perskaitytas Prezidento Gitano Nausėdos sveikinimas žurnalistams, kultūros darbuotojams, kalbos ir knygos mylėtojams. Leiskite pacituoti šalies vadovo sveikinimo fragmentą: „*Labai simboliška ir prasminga, kad šiemet šią dieną švenčiama legendinio žurnalisto ir redaktoriaus Vytauto Gedgaudo tėviškoje Mažeikiuose. Gimtinėje žmogaus, kurio vardu Lietuvos žurnalistų sąjunga ir Nacionalinė žurnalistų asociacija paskelbė 2022-uosius metus. (...) Tikiu, kad Vytauto Gedgaudo – erudito, aukštos kultūros ir tolerancijos žmogus, asmenybė – iki pat šių dienų įkvepia žurnalistus. Ne veltui kasmet už turiniu ir forma išsiskiriančius darbus skiriama jo vardo premija yra vienas svarbiausių ir garbingiausių žiniasklaidos apdovanojimų Lietuvoje“.*

metais. V. Gedgaudo gyvenimo ir kūrybos apybraižos metmenis pristačiau aš.

Mano nuomone, antroji ir trečioji šios konferencijos sesijos tiesiog akivaizdžiai parodė, kaip galima atsigręžus į praeities darbus ir patirtis kalbėtis apie dabartį ir ateities perspektyvas.

– LŽS ir NŽKA pirmininkas Dainius Radzevičius, apibendrinamas konferencijos darbą, sakė, kad tai ypatingas Lietuvos bendrystės tiltas su išėivijos žiniasklaida ir žurnalistais.

– Be jokios abejonės. Puiku, kad naudojantis informacinėmis technologijomis konferencija buvo transliuojama per *Youtube* kanalą, taip pat konferencijos pranešėjai iš įvairių žemynų vienu metu dalyvavo Lietuvos Seimo Konstitucijos salėje vykusiame forume. Unikaliu bendrystės tiltu pavadintoje antrojoje sesijoje labai plačiai

Nuo 1997 metų V. Gedgaudo premija yra Lietuvos žurnalistų sąjungos ir Nacionalinės žurnalistų kūrėjų asociacijos kasmetinė prestižinė premija. Ji skiriama žurnalistams už išskirtinius spaudos, radijo, televizijos, interneto ir fotožurnalistikos darbus. Šiemet ši garbinga premija skirta vaizdo (Nukelta į 11 psl.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

Rugpjūčio 28 d., sekmadienį, nuo 11:00 val. r. iki 6:00 val. po p. vyks „Vieno pasaulio diena“ (*One World Day*) Klivlando kultūros darželiuose, kurią organizuoja Klivlando kultūros darželių susivienijimas (*Cleveland Cultural Gardens Federation*).
Dirvos inf.

(Atkelta iš 10 psl.)

TIK MŪSŲ PRISIMINIMAS GALI PADĖTI SUGRĮŽTI

dokumentikos kūrėjams – žurnalistei Audronei Kosciuškienei ir režisieriui Justinui Lingiui už TV laidų ciklą „Viltis abipus Atlanto“. Viena iš kelių ciklo laidų yra dvidešimt penkių minučių filmas apie žurnalistą V. Gedgaudą. Džiugu, kad šis darbas buvo parodytas Mažeikių muziejuje gausiai susirinkusiai publikai.

Tai, kad Lietuvos žurnalistų sąjungos valdybos sprendimu šiemet Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienos minėjimas surengtas V. Gedgaudo gimtuosiuose Mažeikiuose, svarbu visai žurnalistų profesinei bendruomenei ir Mažeikių kraštui. Mano supratimu, tai tarsi V. Gedgaudo dvasinis sugrįžimas į tėviškę, kurią jisai paliko daugiau nei prieš aštuonis dešimtmečius, 1939-ųjų vasarą, Antrojo pasaulinio karo išvakarėse.

– **Muziejuje buvo atidaryta ir parodos „Laiko sūpuoklėse“ nauja versija.**

– Teisingai pasakyta – nauja versija. Praėjusių metų rudenį paroda „Laiko sūpuoklėse“ buvo rodoma Zarasų muziejuje, Salako kultūros namuose, vėliau Vilniuje, Žurnalistų namuose. Vytauto Gedgaudo 110-osios metinėms norėjosi parodyti kitus aspektus tos plačiašakės ir įvairialypės asmenybės. Juo labiau jo gimtinėje, kur irgi tik skinamės kelią į kraštiečių atmintį. Juk Vytautas Gedgaudas 1930-aisiais baigęs Mažeikių gimnaziją iškeliavo į Lietuvą,

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI, O TU?

Visiems, norintiems lankyti lituanistinę mokyklą ateinančiais mokslo metais.

Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla kviečia JUS VISUS!

Kviečiame visus mokyklinio amžiaus vaikus. Mieli vaikai, tėveliai ir seneliai, pasidalinkite šia svarbia žinia su savo draugais ir pažįstamais. Jei kuris iš jų ar Klivlando lietuvių norėtų mokytojauti, būtume be galo dėkingi. Mums trūksta mokytojų mūsų kalbos ir kultūros išlaikymui, jų žinios būtų didelis ir laukiamas įnašas.

Mokslo pradžia - šeštadienį, rugsėjo 10 d. Jei turite klausimų ar norite daugiau informacijos, prašome skambinti Evelinai tel. 440-554-8728 arba rašyti el. paštu skimcleveland@yahoo.com.

Labai laukiame jūsų vaikučių šypsenų mūsų mokykloje.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vedėjos:

Veronika Taraška Susnjara (tel. 440-944-3381);

Evelina Maciulevičiūtė Kolychev (tel. 440-554-8728).

Nuotrauka atminčiai V. Gedgaudo gimtinėje – šventės rengėjai, kasmetinių premijų laureatai – žurnalistai, publicistai.
Arūno Sartanavičiaus nuotr.

o jau 1939-aisiais – iš Lietuvos. Tad yra nemažai baltų dėmių, kaip tartų istorikai, tuščios erdvės, kurią reikia užpildyti atminties liudijimais.

Man tiesiog buvo didžiulis atradimo ir kūrybos džiaugsmas bendradarbiauti su Mažeikių muziejumi ir muziejininkėmis Raimonda Ramanauskiene ir Jūrate Miliauskyte. O kad jos itin subtiliai jaučia medžiagą, dabar saugomą muziejaus fonduose, pademonstravo sukurdamas labai gyvą ir autentišką parodos ekspoziciją.

Be knygų, dokumentinės medžiagos, specialiai šioje parodoje eksponuojami ir Vytauto Gedgaudo kariniai apdovanojimai, kuriuos jis pelnė Antrojo pasaulinio karo metais tarnaudamas Prancūzijos svetimšalių legione. Šiuos apdovanojimus

Buvo parodytas dvidešimt penkių minučių filmas apie žurnalistą V. Gedgaudą.
Autorės nuotr.

Stefa Gedgaudienė 2000-ais metais padovanojo Lietuvos nacionaliniam muziejui, kur iki šiol jie yra saugomi, tačiau niekada nebuvo niekur rodomi. Ir štai ypatingo jubiliejaus proga Vytautas Gedgaudas sugrįžta į gimtinę su Prancūzijos vyriausybės apdovanojimais, kuriuos tuo metu buvo gavęs tik vienas lietuvis.

– **Seime vykusioje konferencijoje labai vaizdžiai kalbėjote apie Vytauto Gedgaudo knygą. Kada tikėtis ją paskaityti?**

– Vytauto Gedgaudo knyga „Pimyn arba mirk!“ jau parengta spaudai ir įteikta leidyklai. Knygą sudaro trys dalys. Pirmoje ir antroje dalyje - Vytauto tekstai apie Svetimšalių legioną Antrojo pasaulinio karo metu. Labai įdomus Vytauto kūrybinis

palikimas atsiskleidė surinkus ir išstudijavus jo publicistinius tekstus JAV lietuvių spaudoje Antrojo pasaulinio karo metais. Kai ko teko ieškoti ir archyvuose, nes, tarkim, paprasčiausiai bibliotekose kai kurios to laikotarpio JAV lietuvių spaudos nėra.

Turiu nuojautą, kad tos publikacijos bus savotiškas atradimas ne tik šių dienų skaitytojams, bet ir daug ką žinantiems publicistikos ir kultūros istorijos tyrėjams. Tai trečioji knygos dalis. Puoselėju viltį, kad būtent šiais metais turėtume perskaityti Vytauto Gedgaudo tekstus ir pamatyti jo darytas nuotraukas.

O šiuo metu dar žvalgomės rėmėjų. Labai norėtusi sulaukti geros valios gestų, nes iki šiol visus renginius, skirtus V. Gedgaudo metams, organizavome

„DIRVAI“ AUKOJO:

G. ir S. Matas, Independence, OH	2000
B. Balciunas, Annapolis, MD.....	100
B. Pautienis, Richmond Hts., OH.....	100
M. Mikonis, Richmond Hts., OH.....	50
B. Timms-Navikas, Mentor, OH	50
R. Belzinskas, Kirkland, OH.....	45
O. Daugirdiene, Burr Ridge, IL.....	45
L. Dubray, Portage, MI	45
R. Petrauskas, Missouri, TX	45
R. Saikus, Cleveland, OH.....	45
V. Ziedonis, Mayfield Hts., OH.....	45
B. Mikalauskas, St. Petersburg, FL.....	20

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

neturėdami jokios materialinės paramos, viskas daryta savo išgalėmis ir entuziazmu, noru bent prisiminimu atsilyginti tiems, kas savo gyvenimą pašventė Lietuvai.

„Dirvos“ redakcijos pastaba:

Esame dėkingi Lietuvos žurnalistų sąjungai ir Nacionalinei žurnalistų kūrėjų asociacijai, kad 2022-uosius paskelbė Vytauto Gedgaudo atminimo metais. Apie šią džiugią žinią mums pranešė Lietuvos žurnalistų sąjungos Vilniaus skyriaus valdybos pirmininkė dr. Jolanta Mažylė 2021 m. gruodžio 16 d. el. laiške. Ja su džiaugsmu pasidalijome su laikraščio skaitytojais.

Gaila, kad apie žurnalisto ir ilgamečio JAV tautinės minties laikraščio „Dirva“ vyriausiojo redaktoriaus Vytauto Gedgaudo 110-osioms gimimo metinėms skirtą tarptautinę mokslinę konferenciją „Išėjimo žiniasklaida ir žurnalistai“, vykusią š. m. balandžio 6 dieną Lietuvos Respublikos Seime, nebuvo informuota nei „Dirvos“ redakcija, nei laikraščio leidėja „Vilties“ draugija. Mums tikrai būtų ką papasakoti apie išėjimo žiniasklaidos vargus ir džiaugsmus.

Dėkojame ilgamečio laikraščio „Draugas“, leidžiamo Čikagoje, JAV, vyr. redaktorei Ramunei Lapas, kuri konferencijos metu priminė, jog „Dirvos“ laikraštis ir toliau leidžiamas Klivlande, JAV, ir šiais metais švenčia 107 leidybos metus.

NUO „DIRVOS“ REDAKCIJOS.

Norintiems prisidėti prie žurnalisto ir ilgamečio „Dirvos“ redaktoriaus Vytauto Gedgaudo knygos „Pimyn arba mirk!“ išleidimo prašome aukoti į žemiau nurodytą sąskaitą.

Gavėjas: VŠĮ ATMINTIES BRASTA

Įmonės kodas 305816708

Adresas: Gedimino g. 5, Kernavė

Atsiskaitomoji sąskaita LT29723000000700513

UAB Medicinos bankas

Banko kodas: 72300

Mokėjimo paskirtis: auka Vytauto Gedgaudo knygos išleidimui

Aukotojų pavardės bus skelbiamos knygoje. Aukotojai, skyrę auką nuo 30 dolerių, gaus dovanų Vytauto Gedgaudo knygą.

KVIEČIAME DALYVAUTI TRADICINIAME LIETUVOS AMBASADORĖS JAV TAURĖS KREPŠINIO TURNYRE!

Lietuvos ambasada JAV kartu su Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga (ŠALFASS) kviečia Jus į jau 19-ą kartą organizuojamą Ambasadorės taurės krepšinio turnyrą.

2022 m. turnyras yra dedikuotas Lietuvos – JAV diplomatinių santykių šimtmečio ir Lietuvos krepšinio šimtmečio sukaktims išreiškiant padėką visiems puoselėjantiems Lietuvos – JAV draugystę, Lietuvos laisvę ir mūsų regiono saugumą ir visiems kuriantiems pasaulinio lygio krepšinio kultūrą Lietuvoje.

Ambasadorės taurės krepšinio turnyras siekia stiprinti transatlantinius ryšius bei Lietuvos ir JAV strateginę partnerystę – turnyre kviečiamos dalyvauti JAV institucijų krepšinio komandos, taip pat Vašingtone reziduojantys

diplomatai bei JAV lietuvių komandos iš įvairių JAV valstijų. Krepšinio turnyro organizavimą remia Lietuvių Fondas, Užsienio reikalų ministerija ir ŠALFASS.

Ambasadorės taurės krepšinio turnyras vyks spalio 22 d. (šeštadienį) Vašingtone, Southern Regional Technology and Recreation Complex (adresas: 7007 Bock Rd, Fort Washington, MD 20744). Krepšinio turnyro pradžia – 9:00 val. ryte. Po krepšinio varžybų vyks iškilmingas visų turnyro dalyvių pagerbimas ir nugalėtojų apdovanojimas.

Krepšinio komandų registracija vyksta iki spalio 5 d. el. paštu rytupakrante@yahoo.com arba telefonu 203-895-7147.

Dėl papildomos informacijos maloniai prašome kreiptis el. paštu culture.us@

Krepšinio varžybos.

Organizatorių nuotr.

urm.lt arba telefonu (202) 710-7383.

Lietuvos Respublikos ambasados JAV informacija

LIETUVOS ŠOKĖJAI TURNYRE VOKIETIJOJE

Štutgarte, Vokietijoje, rugpjūčio 13 d. baigėsi 34-ąjį kartą surengtos vienos didžiausių ir prestižiškiausių sportinių šokių varžybų pasaulyje – Atvirasis Vokietijos čempionatas (*German Open Championships*). Į po dvejų metų pandemijos pertraukos surengtą turnyrą susirinko 3000 šokėjų porų. Lietuvos sportinių šokių atstovai visą savaitę vykusiose varžybose pergales skynė vieną po kitos, rašoma pranešime žiniasklaidai.

Rugpjūčio 12 d., penktadienio vakarą Pasaulio sportinių šokių federacijos (WDSF) Didžiojo prizo standartinių šokių varžybas laimėjo **Evaldas Sodeika** ir **Ieva Sodeikienė** iš Kauno „Kaspino“ klubo. Savo amžiaus ir meistriško kategorijoje kauniečiai nugalėjo 157 poras iš Europos, Šiaurės Amerikos ir Azijos žemynų bei surinko 196,041 balo iš 200 galimų. Kaip ir daugelyje ankstesnių varžybų, tarp penkių finalo šokių E. ir I. Sodeikos geriausiai atliko fokstrota, o šio šokio technikos kriterijaus vertinimas siekė 9,917 balo iš 10 galimų.

„Esame labai laimingi!“ – sakė daugkartiniai pasaulio, Europos ir Lietuvos čempionai. Kaip įprasta, mūsų šalies duetą Vokietijos publika pasitiko itin šiltai. Nors šokant paskutinį šokį, paprastai žiūrovai pakildavo iš savo kėdžių bei ovacijomis palaikydavo Evaldą ir Ievą, šį kartą toks publikos palaikymas šokėjus lydėjo jau pirmojo individualaus lėto valso metu.

Viena diena anksčiau Štutgarte taip pat skambėjo Lietuvos himnas – taip pat atliekamas standartinių šokių sportininkų garbei. Pirmąją vietą Pasaulio sportinių šokių federacijos Didžiojo prizo – tik Profesionalų lygos – varžybose iškovojė **Vaidotas Lacitis** ir **Veronika Golodneva Lacitienė**.

Vaidoto ir Veronikos duetas kiekviename šokyje stipriai lenkė konkurentus, tad jau po lėto valso ir tango sportinės intrigos neliko. Visgi geriausiai teisėjai įvertino V. ir V. Lacių atliekamą ketvirtąjį finalo šokį – fokstrota: 38,300 balo iš 40 galimų.

„Atvirasis Vokietijos čempionatas – mums labai svarbios varžybos“, – po finalo kalbėjo Veronika Golodneva Lacitienė.

„Nuo pat vaikystės stengdavausi čia atvykti, sudalyvauti, pajusti atmosferą – dar tuomet, kai šis turnyras vykdavo ne Štutgarte, o Manhaim. Tad sugrįžti dabar – jau tapus profesionalia šokėja – irgi didelis džiaugsmas“, – sakė Veronika.

Vaidotas ir Veronika Vokietijoje taip pat sulaukė didelio žiūrovų palaikymo bei sportinių šokių specialistų liaupsų dėl savo brandaus ir itin kokybiško šokio.

Profesionalų lygos varžybų sidabras atiteko šios lygos debutantams iš Latvijos Edgarui ir Elizai Liniams, bronzą – sportininkams iš Slovakijos Mateo Čičiti ir Simonai Brečikovai. Tuo tarpu mėgėjų grupėje E. ir I. Sodeikos kovėsi su labai gerai pažįstamais varžovais: antrieji turnyre liko

Italijos šokėjai **Frančesko Galupo** ir **Debora Pačini**, tretieji – Vokietijos sportininkai **Tomas** ir **Violeta Fainšil**.

Patyrusių sportininkų pėdomis Štutgarte pasekė ir jaunesnieji. Sidabro medalius Kylančių žvaigždžių standartinių šokių kategorijoje laimėjo **Karolis Burneikis** ir **Diana Epeykina** iš Kauno „Tvisto“, bronzą Jaunimo iki 21 m. amžiaus taip pat standartinių šokių varžybose atiteko **Aurimui Meškai** ir **Ainei Rutkauskaitė** iš Kauno Editos Daniūtės šokių studijos ir Kauno „Sūkurio“ klubų.

Dar du bronzinius apdovanojimus į Lietuvą parveža **Pranas Mitkus** ir **Justė Jančiūnaitė** iš Vilniaus „DaVi“ (Jauniai II Lotynų Amerikos šokiai) bei **Nojus Vaškys** ir **Auksė Stuopelytė** iš Klaipėdos „Žingsnio“ (Jaunučiai II 8 šokių programa).

Su šiais pasiekimais Lietuva užima 6-ąją vietą Atvirojo Vokietijos čempionato medalių lentelėje. Iš viso šiemet medalius Štutgarte iškovojė 25 valstybių šokėjai.

Iš Lietuvos į Štutgartą vyko ne tik 65 sportininkų poros, bet ir vertintojai (teisėjavo Edita Gozoli ir Neringa Untulienė), kiti specialistai, kurie dalyvauja prieš ir po varžybų vykstančiuose seminaruose, stovyklose bei mokymuose.

Po varžybų Vokietijoje paprastai kelias savaites rengiami tarptautiniai turnyrai ir poros gali šiek tiek atspūsti, bet Lietuvos sportininkai paskutinį rugpjūčio savaitgalį vėl susitiks – šį kartą Birštone vyksiančioje nacionalinės rinktinės stovykloje. **LRT**

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

	METAMS - \$55.
	PUSEI METŲ - \$40.
	PIRMA KLASĖ - \$78.
	ORO PAŠTU UŽSIENĮ METAMS - \$130.00

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM

Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org

www.facebook.com/latvianclevelandcu

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuočiai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.